

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Πρωτ. _____

Αριθ.

Διεκπ. _____

Από τα επίσημα Πρακτικά της ΡΚΖ΄, 12 Ιουνίου 2003,
Συνεδρίασης της Ολομέλειας της Βουλής, στην οποία
ψηφίστηκε το παρακάτω σχέδιο νόμου:

Μητρώα Μελετητών, ανάθεση και εκπόνηση μελετών και παροχή συναφών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Πεδίο εφαρμογής

1. Οι συμβάσεις εκπόνησης μελετών και παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών, που εμπίπτουν στην κατηγορία 12 του Παραρτήματος ΙΑ΄ του π.δ. 346/1998 (ΦΕΚ 230 Α΄) και συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 6, καταρτίζονται και εκτελούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

2. Σύμβαση εκπόνησης μελέτης είναι εκείνη στην οποία η παροχή του αναδόχου προς τον εργοδότη συνίσταται στην επιστημονική και τεχνική εργασία και έρευνα που αποβλέπει στην κατασκευή ή μη τεχνικού έργου ή στο σχεδιασμό και την απεικόνιση προγραμμάτων και μεθόδων ανάπτυξης του ευρύτερου χώρου με την κατασκευή ή μη τεχνικών έργων.

3. Σύμβαση παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών είναι εκείνη στην οποία η παροχή του αναδόχου προς τον εργοδότη συνίσταται στην προσφορά γνώσεων και ικανοτήτων, με τη διάθεση κυρίως συγκεκριμένου επιστημονικού προσωπικού και άλλων μέσων και ιδίως η σύμβαση:

α) επίβλεψης έργου ή μελέτης,

β) τεχνικού συμβούλου για τη διοίκηση ή επίβλεψη ή έλεγχο μελέτης ή εκτέλεσης έργου,

γ) τεχνικού συμβούλου για τη διεξαγωγή από την αναθέτουσα αρχή δημόσιου διαγωνισμού για την κατάρτιση σύμβασης του νόμου αυτού ή της νομοθεσίας για την εκτέλεση των δημόσιων έργων,

δ) για τον έλεγχο έργου,

ε) σύνταξης τευχών δημόσιου διαγωνισμού για την κατάρτιση σύμβασης του νόμου αυτού ή της νομοθεσίας για την εκτέλεση των δημόσιων έργων.

4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καταρτίζει και σύνθετες συμβάσεις των δύο προηγούμενων παραγράφων.

5. Επίβλεψη κατά την έννοια της περιπτώσεως α΄ της παραγράφου 3 είναι:

α) η διαρκής, υπό την εποπτεία της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, παρακολούθηση έργου που εκτελείται ή μελέτης που εκπονείται ή της εκπλήρωσης της συμβατικής παροχής αναδόχου άλλης σύμβασης,

β) η χορήγηση οδηγιών στον αναδόχο της σύμβασης που αφορά η επίβλεψη, για την έντεχνη, εμπρόθεσμη, ασφαλή και οικονομική εκπλήρωση των υποχρεώσεών του, σύμφωνα με τα συμβατικά τεύχη, τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας, την επιστήμη και τους κανόνες της τέχνης,

γ) η μέριμνα για τη συμμόρφωση του αναδόχου της σύμβασης που αφορά η επίβλεψη, με τις συμβατικές του υποχρεώσεις και

δ) γενικά η διασφάλιση των συμφερόντων του εργοδότη.

Στις υποχρεώσεις του αναδόχου σύμβασης επίβλεψης μπορεί να περιλαμβάνονται κατά τους όρους της σύμβασης ο έλεγχος λογαριασμών, η σύνταξη σχεδίων συγκριτικών πινάκων και συναφών τευχών, ο έλεγχος μελετών που υποβάλλονται, ο έλεγχος συμβουλών που χορηγούνται, ο έλεγχος των επί μέρους επιμετρήσεων και της τελικής επιμέτρησης και η έγκαιρη διατύπωση αιτιολογημένης γνώμης στις αιτήσεις και ενστάσεις του αναδόχου της σύμβασης που αφορά η επίβλεψη.

6. Ο νόμος αυτός εφαρμόζεται στις συμβάσεις εκπόνησης μελετών και παροχής υπηρεσιών των παραγράφων 2 και 3 που προγραμματίζονται και ανατίθεται η εκτέλεσή τους από το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού, τις δημοτικές επιχειρήσεις, τις ενώσεις κάθε νομικής μορφής, που αποτελούνται από έναν ή περισσότερους από τους παραπάνω οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης. Ο νόμος αυτός εφαρμόζεται επίσης στις συμβάσεις των παραγράφων 2 και 3 που προγραμματίζονται και ανατίθεται η εκτέλεσή τους από ορ-

γανισμούς δημοσίου δικαίου κατά την έννοια του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του π.δ. 346/1998.

Αν από τις διατάξεις που διέπουν την ίδρυση των οργανισμών αυτών προβλέπεται η εξαίρεσή τους από τις μέχρι σήμερα ισχύουσες διατάξεις για την ανάθεση της εκπόνησης μελετών, με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, οι οργανισμοί αυτοί μπορεί να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού και να διέπονται για τις συμβάσεις των παραγράφων 2 και 3 από τις διατάξεις του οικείου κανονισμού ανάθεσης μελετών και συναφών υπηρεσιών και τις διατάξεις του π.δ. 346/1998.

7. Οι συμβάσεις παροχής υπηρεσιών που προβλέπονται στην παρ. 3 απαγορεύεται να ανατίθενται σε πρόσωπα που είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.Ε.Π.) του άρθρου 16 του ν. 1418/1984.

Άρθρο 2

Έννοιες – Ορισμοί

1. «Κύριος του έργου»: είναι το Δημόσιο ή το νομικό πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 6 του προηγούμενου άρθρου, στο οποίο ανήκει το έργο για το οποίο παρέχονται οι υπηρεσίες των συμβάσεων που ορίζονται στις παραγράφους 2 και 3 του προηγούμενου άρθρου.

2. «Αναθέτουσα αρχή»: είναι το Δημόσιο ή Υπηρεσία του ή νομικό πρόσωπο που αναφέρεται στην παρ.6 του προηγούμενου άρθρου, που καταρτίζει τη σύμβαση.

3. «Εργοδότης»: είναι η αναθέτουσα αρχή που είναι άμεσος αποδέκτης μελέτης ή παροχής υπηρεσιών, ως αντισυμβαλλόμενη του αναδόχου, είτε για λογαριασμό της είτε για λογαριασμό του κυρίου του έργου.

4. «Προϊσταμένη Αρχή»: είναι η αρχή ή η υπηρεσία ή το όργανο του εργοδότη που διενεργεί τη διαδικασία κατάρτισης σύμβασης των παραγράφων 2 και 3 του προηγούμενου άρθρου και εποπτεύει την εκτέλεσή της με αποφασιστική αρμοδιότητα σε θέματα μεταβολής των όρων ή άλλων στοιχείων της σύμβασης, για λογαριασμό του εργοδότη.

5. «Διευθύνουσα Υπηρεσία»: είναι η τεχνική υπηρεσία που είναι αρμόδια να παρακολουθεί, να ελέγχει και να ασκεί τη διοίκηση της σύμβασης για λογαριασμό του εργοδότη, υπό την εποπτεία της Προϊσταμένης Αρχής.

6. «Μελετητής», «Σύμβουλος»: είναι το φυσικό πρόσωπο που έχει την απαιτούμενη επιστημονική γνώση και το αναγνωρισμένο από το δίκαιο της επαγγελματικής του έδρας δικαιώμα, να εκπονεί μελέτες ή να παρέχει υπηρεσίες αντίστοιχα των παραγράφων 2 και 3 του προηγούμενου άρθρου.

7. «Εταιρεία Μελετών», «Εταιρεία Συμβούλων»: είναι επαγγελματική μονάδα με νομική προσωπικότητα που διαθέτει κατάλληλη επιστημονική και λοιπή στελέχωση και έχει το αναγνωρισμένο από το δίκαιο της έδρας της δικαιώμα, να εκπονεί μελέτες ή να παρέχει υπηρεσίες αντίστοιχα των παραγράφων 2 και 3 του προηγούμενου άρθρου.

8. «Σύνθετη Μελέτη»: είναι η μελέτη έργου η οποία περιλαμβάνει περισσότερες από μία κατηγορίες μελετών.

9. «Τεχνικό Συμβούλιο»: είναι το συμβούλιο που είναι

αρμόδιο να γνωμοδοτεί κατά περίπτωση για την έκδοση αποφάσεων από τον εργοδότη, στις περιπτώσεις που προβλέπεται από το νόμο αυτόν ή από τις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του.

10. «Υπηρεσίες συμβούλου»: είναι η προσφορά μη εξαρτημένης εργασίας σε συνδυασμό με τη διάθεση τεχνογνωσίας, τεχνολογίας, εξειδικευμένων γνώσεων και επιστημονικής ικανότητας και μέσων.

11. «Ανάδοχος»: είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η κοινοπραξία ή σύμπραξη, που καταρτίζει σύμβαση του προηγούμενου άρθρου με τον εργοδότη.

12. «Σύμπραξη»: είναι τα συνεργαζόμενα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία αναλαμβάνουν από κοινού την εκτέλεση σύμβασης του προηγούμενου άρθρου.

13. «Προεκτιμώμενη αμοιβή»: είναι το ποσό που καθορίζεται από την αναθέτουσα αρχή και αναφέρεται στην προκήρυξη προκειμένου να διενεργηθεί διαδικασία σύναψης σύμβασης του προηγούμενου άρθρου.

14. «Συμβατική αμοιβή»: είναι το ποσό της προσφοράς του αναδόχου για τις περιπτώσεις συμβάσεων μελετών και παροχής υπηρεσιών με οικονομική προσφορά, για δε τις περιπτώσεις συμβάσεων μελετών χωρίς οικονομική προσφορά, η προεκτιμώμενη αμοιβή.

15. «Τελική αμοιβή»: είναι το συνολικό ποσό που καταβάλλεται στον ανάδοχο για την ολοκλήρωση του αντικειμένου της σύμβασης.

Άρθρο 3

Προγραμματική σύμβαση

1. Ο κύριος του έργου μπορεί, εφόσον δεν διαθέτει επαρκή τεχνική στελέχωση, να αναθέτει απευθείας με σύμβαση σε άλλο νομικό πρόσωπο από εκείνα που αναφέρονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 1 (εντολοδόχος αναθέτουσα αρχή) μέρος ή το σύνολο των ακόλουθων καθηκόντων:

α) Τον καθορισμό των γενικών και των τεχνικών όρων με τους οποίους πρέπει να εκπονηθεί η μελέτη ή να παρασχεθούν οι ανεξάρτητες υπηρεσίες.

β) Τη διεξαγωγή των διαδικασιών επιλογής αναδόχων για τις συμβάσεις του άρθρου 1, την υπογραφή των συμβάσεων αυτών υστερα από την έγκριση του αποτελέσματος των διαδικασιών και την εποπτεία της διοίκησης αυτών των συμβάσεων, στην οποία περιλαμβάνονται ενδεικτικώς τα εξής:

αα) η έγκριση μελετών κατά στάδια και στο σύνολο,

ββ) η έγκριση τροποποιήσεων, συμπληρώσεων ή επεκτάσεων των συμβάσεων, καθώς και η αντίστοιχη αναπροσαρμογή των σχετικών δαπανών,

γγ) η έγκριση παρατάσεων προθεσμιών,

δδ) η παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης και η λύση των συμβάσεων.

2. Η εντολοδόχος αναθέτουσα αρχή ευθύνεται απέναντι στον κύριο του έργου μόνο για την καλή εκτέλεση των καθηκόντων της.

3. Η εντολοδόχος αναθέτουσα αρχή μπορεί να εκπροσωπεί δικαιοστικώς και εξωδικώς τον κύριο του έργου έναντι των τρίτων κατά την ενάσκηση των καθηκόντων της έως τη λήξη της εντολής, όπως ορίζει η σύμβαση.

4. Οι σχέσεις μεταξύ του κυρίου του έργου και της εντολοδόχου αναθέτουσας αρχής διέπονται από τη σύμβαση, η οποία πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής:

α) Το αντικείμενο της σύμβασης, το πρόγραμμα εκτέ-

λεσης της μελέτης ή υπηρεσίας και την προεκτιμώμενη συνολική δαπάνη.

β) Τα καθήκοντα της εντολοδόχου.

γ) Την κάλυψη των δαπανών της εντολοδόχου και τον τρόπο και τις λεπτομέρειες της πληρωμής της.

δ) Τις ποινικές ρήτρες και τις άλλες συνέπειες σε βάρος της εντολοδόχου σε περίπτωση πλημμελούς εκπλήρωσης της εντολής με υπαιτιότητά της.

ε) Τους όρους και τον τρόπο με τον οποίο ο κύριος του έργου διαπιστώνει την εκπλήρωση των καθηκόντων της εντολοδόχου και τη λήξη της εντολής.

ζ) Τον τρόπο και τους όρους χρηματοδότησης της μελέτης ή της υπηρεσίας.

η) Τον τρόπο του τεχνικού, του οικονομικού και του λογιστικού ελέγχου που θα ασκεί ο κύριος του έργου κατά τις φάσεις εκπλήρωσης της εντολής.

θ) Τις πράξεις και τις ενέργειες της εντολοδόχου για τις οποίες απαιτείται η προηγούμενη έγκριση του κυρίου του έργου.

5. Τα δικαιώματα τρίτων δεν θίγονται από τη μη τήρηση όρων της προγραμματικής σύμβασης, έναντι των οποίων ο κύριος του έργου και η εντολοδόχος ευθύνονται εις ολόκληρον.

6. Με την προγραμματική σύμβαση η εντολοδόχος αναθέτουσα αρχή μπορεί να αναλάβει και τη διοίκηση των σχετικών συμβάσεων του άρθρου 1, καθώς και τη διοίκηση των έργων κατά την εκτέλεσή τους.

7. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού ορίζονται τα όργανα που ασκούν τις αρμοδιότητες της διευθύνουσας υπηρεσίας και της προϊσταμένης αρχής, καθώς και τα όργανα που γνωμοδοτούν ή αποφαίνονται στα αιτήματα και στις ενδικοφανείς προσφυγές του αναδόχου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΜΗΤΡΩΑ

Άρθρο 4 Μελετητές - Γραφεία Μελετών- Εταιρείες Μελετών

1. Φυσικά και νομικά πρόσωπα που είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα, προκειμένου να συμμετάσχουν σε οποιαδήποτε διαδικασία κατάρτισης σύμβασης εκπόνησης μελέτης της παραγράφου 2 του άρθρου 1, πρέπει να είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο Μελετητών ή στο Μητρώο Εταιρειών Μελετών για τη συγκεκριμένη κατηγορία μελετών που αφορά η διαδικασία.

2. Τα Μητρώα τηρούνται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και αποτελούν επίσημους πίνακες Αναγνωρισμένων Παρεχόντων Υπηρεσίες, κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 28 του π.δ. 346/1998.

Το πιστοποιητικό εγγραφής και κατάταξης σε αυτά συνιστά για την αναθέτουσα αρχή τεκμήριο καταλληλότητας για τη συμμετοχή σε διαδικασία ανάθεσης σύμβασης μελέτης, που αντιστοιχεί στην κατάταξη του ενδιαφερομένου, όσον αφορά τα εξής στοιχεία του π.δ. 346/1998:

α) στοιχεία α' έως και δ' της παρ. 1 του άρθρου 24,
β) στοιχεία του άρθρου 25,

γ) στοιχεία β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 26 και
δ) στοιχείο α' της παρ. 2 του άρθρου 27.

Σε κάθε περίπτωση, για την υπογραφή της σύμβασης,

απαιτείται η προσκόμιση πιστοποιητικών για τα στοιχεία α' έως και δ' της παρ. 1 του άρθρου 24 του π.δ. 346/1998.

Άρθρο 5 Εγγραφή στα Μητρώα - Κατηγορίες - Πιστοποιητικά Αρμόδια Υπηρεσία

1. Δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Μελετητών έχουν οι κάτοχοι τίτλου σπουδών ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος πανεπιστημιακού τομέα της Ελλάδας ή ισότιμου της αλλοδαπής, που έχουν έδρα της επαγγελματικής τους εγκατάστασης την Ελλάδα, ασκούν κατά κύριο επάγγελμα το έργο του Μελετητή και πληρούν τους όρους και προϋποθέσεις εγγραφής που καθορίζονται με το προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5.

Δεν έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Μελετητών όσοι είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.) ή στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευών (Μ.Ε.Κ.), που προβλέπονται στα άρθρα 16 και 17 του ν. 1418/1984 (ΦΕΚ 23 Α'), καθώς και όσοι παρέχουν τις υπηρεσίες τους με οποιονδήποτε τρόπο σε εργοληπτικές επιχειρήσεις εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ., με εξαίρεση τις περιπτώσεις παροχής τέτοιων υπηρεσιών που προβλέπονται στη νομοθεσία για την εκτέλεση των δημόσιων έργων.

2. Δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Εταιρειών Μελετών έχουν τα νομικά πρόσωπα που έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα, τα οποία δεν είναι εξαρτημένα από εργοληπτική επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μ.Ε.ΕΠ. ή άτομα εγγεγραμμένα στο Μ.Ε.Κ. που συμμετέχουν σε εργοληπτική επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μ.Ε.ΕΠ. και έχουν σύμφωνα με το καταστατικό τους ως κύριο σκοπό την εκπόνηση μελετών, εφόσον οι ομόρρυθμοι εταίροι, οι διαχειριστές, οι διευθύνοντες σύμβουλοι και γενικά όσοι ασκούν τη διαχείρισή τους είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο της προηγούμενης παραγράφου και πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις εγγραφής που καθορίζονται με το προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5. Οι μετοχές των ανωνύμων εταιρειών μελετών που εγγράφονται στο Μητρώο είναι πάντοτε ονομαστικές.

3. Η εγγραφή στο Μητρώο Μελετητών διενεργείται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, με κατάταξη σε μία ή δύο κατηγορίες μελετών, με βάση τις εξειδικευμένες επιστημονικές ή τεχνικές γνώσεις του αιτούντος, όπως αυτές προκύπτουν από τον τίτλο και τον τομέα των σπουδών του και σε τάξεις ανά κατηγορία, με βάση το δυναμικό του. Το δυναμικό υπολογίζεται σε μονάδες, ανάλογα με την εμπειρία στην εκπόνηση μελετών δημόσιων ή ιδιωτικών έργων, τον τομέα σπουδών και τα έτη από την απόκτηση του αντίστοιχου τίτλου σπουδών.

Για την κατάταξη στο Μητρώο Εταιρειών Μελετών λαμβάνεται ως βάση το άθροισμα των δυναμικών των μελετητών που έχουν καταταχθεί στο αντίστοιχο Μητρώο ανά κατηγορία και τάξη και έχουν δεσμεύσει το πτυχίο που προβλέπεται στην επόμενη παράγραφο στην εταιρεία κατά τα ειδικότερα καθοριζόμενα στο προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 5. Κάθε μελετητής μπορεί να δεσμεύσει το πτυχίο του σε μία μόνο εταιρεία μελετών.

4. Για την εγγραφή και κατάταξη στα Μητρώα χορηγείται βεβαίωση (πτυχίο), η οποία ακολουθεί τις μεταβολές του Μητρώου, εκδίδεται και ισχύει για συγκεκριμένο

χρονικό διάστημα και μνημονεύει τα δικαιολογητικά με βάση τα οποία διενεργήθηκε η εγγραφή και η κατάταξη.

Κάθε μελετητής ή εταιρεία μελετών υποχρεούται κατά την εγγραφή στο Μητρώο να δηλώσει μία και μόνον επαγγελματική έδρα.

5. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθορίζονται:

α) Οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις εγγραφής και κατάταξης στα Μητρώα και τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά για την εγγραφή και κατάταξη, μεταξύ των οποίων και πιστοποιητικά ή βεβαιώσεις που απαιτούνται προς απόδειξη της εμπειρίας του μελετητή, ανάλογα με τον τίτλο σπουδών και της εταιρείας μελετών σε συγκεκριμένο τομέα μελετών, καθώς και πιστοποιητικά για τα στοιχεία α' έως δ' της παρ. 1 του άρθρου 24, τα στοιχεία του άρθρου 25, τα στοιχεία β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 26 και το στοιχείο α' της παραγράφου 2 του άρθρου 27 του π.δ. 346/1998.

β) Οι κατηγορίες στις οποίες διακρίνονται οι μελέτες ανάλογα με το κύριο αντικείμενό τους και οι τάξεις ανά κατηγορία στις οποίες κατατάσσεται ο αιτών, ανάλογα με το δυναμικό του.

γ) Η διαδικασία, τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και ο τύπος τους, τα πρόσωπα και τα όργανα που είναι αρμόδια για την έκδοσή τους και οι όροι και οι προϋποθέσεις υπό τους οποίους το χορηγούμενο πτυχίο εγγραφής και κατάταξης στα Μητρώα, ελέγχεται, ανακαλείται, προάγεται ή αναθεωρείται, καθώς και η χρονική διάρκεια ισχύος του.

δ) Το δικαίωμα συμμετοχής των εγγεγραμμένων σε διαδικασία ανάθεσης σύμβασης εκπόνησης μελέτης, ανάλογα με την κατηγορία μελετών, την τάξη του πτυχίου και τα όρια του ύψους της προεκτιμώμενης αμοιβής.

ε) Τα όργανα και η διαδικασία ελέγχου των μελετητών και των εταιρειών μελετών για τη χρηστή χρήση του πτυχίου και την εκπλήρωση των επαγγελματικών τους καθηκόντων και των συμβατικών τους υποχρεώσεων.

στ) Τα όργανα επιβολής, η διαδικασία επιβολής και οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε βάρος των εγγεγραμμένων στα Μητρώα που δεν τηρούν τις υποχρεώσεις που καθορίζονται με το ίδιο διάταγμα ή που κηρύσσονται έκπτωτα σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 22.

ζ) Τα αρμόδια όργανα, οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής κατά των πράξεων της Διοίκησης που αφορούν την εγγραφή και κατάταξη στα Μητρώα, την αναθεώρηση του πτυχίου, τη διαγραφή από τα Μητρώα και την αφαίρεση του πτυχίου.

η) Η προθεσμία μέσα στην οποία οι μελετητές, τα γραφεία μελετών και οι εταιρείες μελετών, που είναι εγγεγραμμένοι στα αντίστοιχα Μητρώα που τηρούνται κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, υποχρεούνται να υποβάλουν αίτηση για έλεγχο και ανανέωση της εγγραφής και κατάταξης, με βάση τις διατάξεις του νόμου αυτού και του προεδρικού διατάγματος, προκειμένου να εκδοθεί νέο πτυχίο.

θ) Κάθε σχετικό θέμα για την τήρηση των Μητρώων.

6. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις εγγραφής και κατάταξης στο Μητρώο Μελετητών και των κατόχων τίτλου σπουδών ανωτάτου εκπαιδευτικού ιδρύματος τεχνολογικού τομέα, εφόσον συντρέ-

χουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 και μεταξύ των επαγγελματικών δικαιωμάτων που καθορίζονται μετά την έναρξη ισχύος της παρ. 12 του άρθρου 5 του ν. 2916/2001 (ΦΕΚ 114 Α'), περιλαμβάνεται και το δικαίωμα εκπόνησης μελετών δημόσιων έργων.

7. Στη Γενική Γραμματεία Δημόσιων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων συνιστάται Γνωμοδοτική Επιτροπή Μητρώου.

Η Γνωμοδοτική Επιτροπή Μητρώου αποτελείται από έντεκα (11) μέλη και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων για θητεία δύο (2) ετών, που μπορεί να ανανεώνεται μία ή περισσότερες φορές.

Δύο μέλη της Επιτροπής με τους αναπληρωτές τους υποδεικνύονται από το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.).

Έργο της Επιτροπής είναι η γνωμοδότηση επί θεμάτων που αφορούν την εγγραφή, την κατάταξη και κάθε είδους μεταβολή των Μητρώων και η εισήγηση για συμπληρώσεις και τροποποιήσεις των διατάξεων του παρόντος νόμου και των διαταγμάτων και αποφάσεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται το ύψος της αμοιβής των μελών της Επιτροπής, κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 19 του ν. 2470/1997 (ΦΕΚ 40 Α').

8. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθορίζονται:

α) Η οργανική μονάδα επιπέδου Διεύθυνσης της Γενικής Γραμματείας Δημόσιων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, η οποία είναι αρμόδια για την τήρηση και τον έλεγχο των Μητρώων και καθορίζονται και κατανέμονται μεταξύ των Τμημάτων της τα ειδικότερα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης.

β) Οι αρμοδιότητες, καθώς και οι ιδιότητες των μελών της Γνωμοδοτικής Επιτροπής Μητρώου και τα θέματα γραμματειακής της υποστήριξης.

γ) Τα θέματα που είναι αναγκαία για τη λειτουργία της Γνωμοδοτικής Επιτροπής και την τήρηση των Μητρώων.

Με όμιο προεδρικό διάταγμα μπορεί να συσταθεί στη Γενική Γραμματεία Δημόσιων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων Γνωμοδοτική Επιτροπή Ενστάσεων, η οποία γνωμοδοτεί επί ενστάσεων που αφορούν τη διαδικασία κατάρτισης συμβάσεων μελετών του νόμου αυτού και μπορεί να παρέχεται εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομίας και Οικονομικών, με απόφασή τους, να ρυθμίζουν τα θέματα της συγκρότησης της Επιτροπής, της γραμματειακής της υποστήριξης και της αμοιβής των μελών της.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται το τέλος που καταβάλλεται από τον αιτούντα υπέρ του Δημοσίου για την εγγραφή και κατάταξη και την αναθεώρηση του πτυχίου.

10. Οι διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 3 του ν. 272/1976, όπως αυτή προστέθηκε με την παράγραφο 6 του άρθρου 3 του ν. 2702/1999 (ΦΕΚ 70 Α'), διατηρούνται σε ισχύ.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΥΝΑΨΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**

Άρθρο 6

**Προετοιμασία του κυρίου του έργου για την ανάθεση
μελετών και υπηρεσιών**

1. Ο κύριος του έργου πριν από την έναρξη διαδικασίας σύναψης σύμβασης του άρθρου 1 προσδιορίζει τη σκοπιμότητα του έργου, καθορίζει το πρόγραμμα εκπόνησης των απαιτούμενων μελετών, προεκτιμά τη συνολική δαπάνη που απαιτείται και εξασφαλίζει τη χρηματοδότηση των μελετών. Η προεκτιμώμενη συνολική δαπάνη περιλαμβάνει όλες τις προβλέψιμες αμοιβές και δαπάνες για την ολοκλήρωση των μελετών της σύμβασης και, εάν είναι δυνατόν και την κατασκευή του έργου.

2. Πριν από κάθε προκήρυξη, η αναθέτουσα αρχή συντάσσει και εγκρίνει τα τεύχη που αφορούν τη μελέτη ή την υπηρεσία που θα ανατεθεί, στα οποία περιλαμβάνονται ιδίως ή προκήρυξη σύμφωνα με το άρθρο 9, η συγγραφή υποχρεώσεων και το Τεύχος Τεχνικών Στοιχείων, σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους.

Η προεκτιμώμενη αμοιβή προσδιορίζεται από την αναθέτουσα αρχή στην προκήρυξη με βάση πρόσφορα στοιχεία, μεταξύ των οποίων οι διατάξεις για τις αμοιβές μηχανικών, στοιχεία από προηγούμενες μελέτες ή έργα και συγκριτικά στατιστικά στοιχεία κόστους από συναφείς μελέτες ή έργα.

3. Για μελέτες που ανατίθενται χωρίς οικονομική προσφορά, το Τεύχος Τεχνικών Στοιχείων περιλαμβάνει τουλάχιστον την τεχνική περιγραφή του έργου και τα βασικά λειτουργικά χαρακτηριστικά του έργου.

4. Για μελέτες που ανατίθενται με οικονομική προσφορά, το Τεύχος Τεχνικών Στοιχείων περιλαμβάνει τουλάχιστον τη θέση και τη μορφή του έργου.

5. Ο κύριος του έργου για την πληρέστερη προετοιμασία των ενεργειών των προηγούμενων παραγράφων, μπορεί να αναθέτει επί μέρους μελέτες και υπηρεσίες, με συμβάσεις που συνάπτονται σύμφωνα με το νόμο αυτόν.

6. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να καθορίζονται οι ειδικότερες ενέργειες και τα στοιχεία που απαιτούνται για την προετοιμασία του κυρίου του έργου ανά κατηγορία ή κατηγορίες μελετών.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να καθορίζονται τα αρχεία που οφείλουν να τηρούν οι υπηρεσίες που εποπτεύουν τη διοίκηση συμβάσεων μελετών, υπηρεσιών και έργων, για τη διευκόλυνση της κατάρτισης του προγράμματος εκτέλεσης άλλων έργων και την ακριβέστερη προεκτίμηση της δαπάνης άλλων συμβάσεων, καθώς και ο τρόπος της πρόσβασης στα ανωτέρω αρχεία, της αξιοποίησής τους από άλλες υπηρεσίες και αναθέτουσες αρχές, του συντονισμού των υπηρεσιών μεταξύ τους και κάθε σχετικό θέμα για την τήρηση των αρχείων. Με όμοια απόφαση καθορίζεται η Υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, η οποία είναι αρμόδια για το συντονισμό των ανωτέρω υπηρεσιών, την τήρηση κεντρικού αρχείου και την παροχή οδηγιών προς τις αναθέτουσες αρχές.

**Άρθρο 7
Επιλογή διαδικασίας**

1. Η αναθέτουσα αρχή επιλέγει τον ανάδοχο είτε με την ανοικτή είτε με την κλειστή διαδικασία, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 8. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου αυτού, ο ανάδοχος μπορεί να επιλεγεί με τις διαδικασίες διαπραγμάτευσης των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 8.

2. Η αναθέτουσα αρχή ακολουθεί την κλειστή διαδικασία ιδίως στις περιπτώσεις εξειδικευμένου αντικειμένου ή όταν ζητείται από τους υποψήφιους η υποβολή τεχνικής λύσης, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 8.

3. Η διαδικασία της διαπραγμάτευσης, μετά από δημοσίευση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, μπορεί να εφαρμοστεί στις περιπτώσεις που ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 9 του π.δ. 346/1998.

4. Η διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος μπορεί να εφαρμοστεί με απόφαση της αναθέτουσας αρχής, μετά από σύμφωνη γνώμη του οικείου τεχνικού συμβουλίου, στις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 9 του π.δ. 346/1998.

5. Η διαδικασία του διαγωνισμού για την εκπόνηση μελετών ή σχεδίων ακολουθείται για τη μελέτη αξιόλογων κτιριακών έργων ή για πολεοδομικές μελέτες ή μελέτες μνημείων ή μνημειακών έργων, ιδιαίτερης σημασίας, που επιλέγονται από κριτική επιτροπή μετά από σύγκριση με ή χωρίς την απονομή χρηματικών βραβείων.

Στους διαγωνισμούς μελετών, με την προκήρυξη, μεταξύ άλλων, καθορίζεται ο αριθμός των βραβευομένων, το ύψος των βραβείων που απονέμονται, η τυχόν εξαγορά των βραβευόμενων λύσεων από τον κύριο του έργου, καθώς και κάθε πληροφορία που αφορά τη σύναψη σύμβασης για την εκπόνηση των λοιπών σταδίων της μελέτης. Κατά τα λοιπά οι διαγωνισμοί μελετών δέπονται από τις ειδικές διατάξεις γι' αυτούς και συμπληρωματικώς από τις διατάξεις του νόμου αυτού.

Όταν ο διαγωνισμός εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 346/1998, εφαρμόζονται και οι διατάξεις των άρθρων 32, 33 και 34 του προεδρικού διατάγματος αυτού.

**Άρθρο 8
Διεξαγωγή της διαδικασίας ανάθεσης**

1. Για την εφαρμογή της ανοιχτής διαδικασίας ανάθεσης:

α) Δημοσιεύεται από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 9, προκήρυξη, η οποία απευθύνεται σε όλους τους παρέχοντες τις ζητούμενες μελέτες ή υπηρεσίες.

β) Οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν εκδήλωση ενδιαφέροντος και τεχνική προσφορά, που περιλαμβάνει τα δικαιολογητικά και στοιχεία, που αναφέρονται στα εδάφια α', β', γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 10, καθώς και οικονομική προσφορά, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που δεν απαιτείται η υποβολή της, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 13.

γ) Η αξιολόγηση των εκδηλώσεων ενδιαφέροντος και των προσφορών των υποψήφιών γίνεται από την Επιτροπή Αξιολόγησης που προβλέπεται στο άρθρο 14 κατά στάδια, ως εξής:

αα) Στο 1ο στάδιο εξετάζονται οι τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής κάθε υποψήφιου σύμφωνα με το άρθρο 10 και αξιολογούνται οι υποψήφιοι με βάση τα υποβληθέντα στοιχεία και τα δικαιολογητικά με εφαρμογή των κριτηρίων επιλογής που προβλέπονται στο άρθρο 11. Επιλέγονται εκείνοι που πληρούν τις τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής και κρίνονται κατάλληλοι για την παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών.

ββ) Στο 2ο στάδιο, και μετά από την έκδοση της απόφασης επί των ενστάσεων που υποβλήθηκαν κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15, αξιολογούνται συγκριτικά οι τεχνικές προσφορές των υποψηφίων που κρίθηκαν κατάλληλοι στο προηγούμενο στάδιο, με εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης που προβλέπονται στο άρθρο 12.

γγ) Στο 3ο στάδιο, και μετά από την έκδοση της απόφασης επί των ενστάσεων, αποσφραγίζονται σε δημόσια συνεδρίαση της Επιτροπής οι οικονομικές προσφορές και προτείνεται ο ανάδοχος με τη στάθμιση της βαθμολογίας της τεχνικής προσφοράς και της οικονομικής προσφοράς, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12.

δ) Το πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης κάθε σταδίου γνωστοποιείται σε όλους τους υποψήφιους που μετείχαν στη διαδικασία του σταδίου αυτού.

ε) Η επιλογή του αναδόχου γίνεται από το αρμόδιο όργανο της αναθέτουσας αρχής, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Αξιολόγησης, ως εξής:

αα) Αν δεν απαιτείται η υποβολή οικονομικής προσφοράς, η ανάδειξη του αναδόχου γίνεται στο 2ο στάδιο.

ββ) Αν απαιτείται η υποβολή οικονομικής προσφοράς, η ανάδειξη του αναδόχου γίνεται στο 3ο στάδιο.

γγ) Για τις συμβάσεις της παρ. 5 του άρθρου 12 επιτρέπεται η ανάδειξη του αναδόχου απευθείας στο 1ο στάδιο, με βάση τα κριτήρια της ανωτέρω παραγράφου, εφόσον τούτο προβλέπεται στην προκήρυξη και δεν έχει ζητηθεί η υποβολή τεχνικής και οικονομικής προσφοράς.

2. Για την εφαρμογή της κλειστής διαδικασίας ανάθεσης:

α) Δημοσιεύεται από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 9, προκήρυξη, η οποία απευθύνεται σε όλους τους παρέχοντες τις ζητούμενες υπηρεσίες.

β) Η κλειστή διαδικασία ολοκληρώνεται σε δύο φάσεις: Στην πρώτη φάση (προεπιλογή) γίνεται η επιλογή αυτών που θα κληθούν να υποβάλουν προσφορά και στη δεύτερη φάση (αξιολόγηση προσφορών) γίνεται η επιλογή του αναδόχου.

γ) Στην πρώτη φάση οι ενδιαφερόμενοι που έχουν τα απαιτούμενα από την προκήρυξη προσόντα υποβάλλουν εκδήλωση ενδιαφέροντος που περιλαμβάνει τα δικαιολογητικά και στοιχεία, που αναφέρονται στα εδάφια α', β', γ' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 10.

δ) Η προεπιλογή γίνεται από το αρμόδιο όργανο της αναθέτουσας αρχής, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Αξιολόγησης που προβλέπεται στο άρθρο 14, ως εξής:

Αρχικώς εξετάζονται οι τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής κάθε υποψήφιου, σύμφωνα με το άρθρο 10 και αξιολογούνται οι υποψήφιοι με βάση τα υποβληθέντα στοιχεία και δικαιολογητικά για την εμπειρία και στελέχωσή τους, με την εφαρμογή των κριτηρίων επιλογής του άρθρου 11. Επιλέγονται οι υποψήφιοι, που πληρούν τις τυπικές προϋποθέσεις και κρίνονται πλέον κατάλληλοι για την παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών. Ο αριθμός των επιλεγέντων πρέπει να βρίσκεται μέσα στα προβλεπόμενα από την προκήρυξη όρια, όπως καθορίζονται στην περίπτωση α' της παραγράφου 5 του άρθρου 9.

ε) Μετά την έκδοση της απόφασης για την προεπιλογή, με την οποία κρίνονται και οι ενστάσεις που ασκήθηκαν κατά το άρθρο 15, το αρμόδιο όργανο της αναθέτουσας αρχής προσκαλεί τους υποψηφίους που επελέγησαν να υποβάλουν το φάκελο τεχνικής προσφοράς που προβλέπεται στην περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 10, και οικονομική προσφορά, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που δεν απαιτείται η υποβολή οικονομικής προσφοράς, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 13.

ζ) Η αξιολόγηση των προσφορών των υποψηφίων (δεύτερη φάση) γίνεται από την Επιτροπή Αξιολόγησης.

Εφόσον προβλέπεται υποβολή και οικονομικής προσφοράς, η αξιολόγηση γίνεται σε δύο στάδια:

αα) Στο 1ο στάδιο αξιολογούνται συγκριτικά οι τεχνικές προσφορές των υποψηφίων που προεπελέγησαν, με την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης που προβλέπονται στο άρθρο 12.

ββ) Στο 2ο στάδιο, και μετά την έκδοση της απόφασης επί των ενστάσεων για το προηγούμενο στάδιο, αποσφραγίζονται σε δημόσια συνεδρίαση της Επιτροπής οι οικονομικές προσφορές και προτείνεται ο ανάδοχος, με τη στάθμιση της βαθμολογίας της τεχνικής προσφοράς και της οικονομικής προσφοράς, όπως προβλέπεται στο άρθρο 12.

η) Μετά το τέλος κάθε σταδίου της δεύτερης φάσης, το πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης γνωστοποιείται σε όλους τους υποψηφίους.

θ) Η επιλογή του αναδόχου γίνεται από το αρμόδιο όργανο της αναθέτουσας αρχής, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Αξιολόγησης, στο 1ο στάδιο της δεύτερης φάσης (αξιολόγηση προσφορών), εφόσον δεν προβλέπεται η υποβολή οικονομικής προσφοράς ή στο 2ο στάδιο της δεύτερης φάσης, εφόσον προβλέπεται.

3. Στην κλειστή διαδικασία και ίδιως όταν η προς εκπόνηση μελέτη επιδέχεται εναλλακτικές λύσεις ως προς το σχεδιασμό του έργου και η αναθέτουσα αρχή διαθέτει επαρκή υποστηρικτικά στοιχεία για την εκπόνηση μελέτης, μπορεί να προβλέπεται στην προκήρυξη ότι η τεχνική προσφορά περιλαμβάνει και τεχνική λύση. Η τεχνική λύση πρέπει να παρουσιάζει το σχεδιασμό του έργου και τα στοιχεία που τεκμηριώνουν το εφικτό της κατασκευής του και τον προϋπολογισμό του. Από τον υποψήφιο υποβάλλεται επίσης και φάκελος οικονομικής προσφοράς.

Με την προκήρυξη ορίζονται τα στοιχεία της τεχνικής λύσης που πρέπει να υποβληθούν, τα στοιχεία που χορηγούνται από την αναθέτουσα αρχή στους υποψηφίους, ανάλογα με το είδος και το αντικείμενο της μελέτης, όπως η λεπτομερής περιγραφή του έργου, τοπογραφικά υπόβαθρα, γεωλογικοί χάρτες, αποτελέσματα γεωτρήσεων και γεωτεχνικών ερευνών και χάρτες δικτύων οργανισμών κοινής αφέλειας. Με την προκήρυξη καθορίζονται επίσης τα κριτήρια, βάσει των οποίων γίνεται η αξιολόγηση των τεχνικών λύσεων, ανάλογα με το είδος και τις ιδιαιτερότητες του έργου, όπως ο σχεδιασμός, το εφικτό και η αξιοπιστία της προτεινόμενης τεχνικής λύσης, η δαπάνη κατασκευής του και ο χρόνος εκπόνησης της μελέτης. Με την προκήρυξη καθορίζεται επίσης η βαρύτητα των κριτηρίων αυτών. Για τις περιπτώσεις της παρούσας παραγράφου η βαρύτητα της οικονομικής προσφοράς μπορεί να κυμαίνεται σε σχέση με τη βαρύτητα της τεχνικής προσφοράς από δέκα τοις εκατό (10%) έως δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

Στις περιπτώσεις αυτές αποζημιώνονται από την ανα-

θέτουσα αρχή τρεις έως πέντε από τις μελέτες που θα υποβληθούν από τους προσκληθέντες υποψήφιους, εφόσον παρουσιάζουν πληρότητα σύμφωνα με τους όρους της προκήρυξης. Η αμοιβή και ο συγκεκριμένος αριθμός των μελετών που αποζημιώνονται καθορίζονται στην προκήρυξη. Η αποζημίωση αυτή για τον ανάδοχο συμψηφίζεται με την αμοιβή για την εκπόνηση της μελέτης.

4. Για την εφαρμογή της διαδικασίας ανάθεσης με διαπραγμάτευση μετά από δημοσίευση προκήρυξης, δημοσιεύεται από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 9, προκήρυξη, στην οποία καθορίζονται μεταξύ άλλων τα αντικείμενα και οι κανόνες διαπραγμάτευσης. Η προκήρυξη αυτή απευθύνεται σε όλους τους παρέχοντες τις ζητούμενες υπηρεσίες. Για τη διαπραγμάτευση εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 2 για την κλειστή διαδικασία.

Η διαπραγμάτευση γίνεται με τους προεπιλεγέντες σύμφωνα με τους όρους της προκήρυξης, η δε επιλογή του αναδόχου γίνεται από το αρμόδιο όργανο της αναθέτουσας αρχής, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Αξιολόγησης.

5. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης επιτρέπεται στις περιπτώσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του π.δ. 346/1998. Για τις περιπτώσεις υπό στοιχεία α', β', γ' και δ' της παραγράφου αυτής προσκαλούνται σε διαπραγμάτευση από την αναθέτουσα αρχή ένας ή περισσότεροι παρέχοντες υπηρεσίες, οι οποίοι διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα. Για τις περιπτώσεις ε' και στ' της ανωτέρω παραγράφου προσκαλείται για διαπραγμάτευση ο ανάδοχος της κύριας ή της πρώτης σύμβασης. Με την πρόσκληση καθορίζονται τα αντικείμενα και οι κανόνες της διαπραγμάτευσης. Η επιλογή του αναδόχου γίνεται από την αναθέτουσα αρχή, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Αξιολόγησης, εκτός από τις περιπτώσεις ε' και στ' της ανωτέρω παραγράφου, στις οποίες η ανάθεση γίνεται ύστερα από γνώμη του αρμόδιου Τεχνικού Συμβουλίου.

6. Αν προβλέπεται στην προκήρυξη, η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί τους ενδιαφερόμενους να συμπληρώσουν τα υποβληθέντα έγγραφα και πιστοποιητικά που αφορούντα στοιχεία α' έως δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 10 ή να τα διευκρινίσουν. Η πρόσκληση και η υποβολή των εγγράφων ή πιστοποιητικών γίνεται, προκειμένου για ανοιχτή διαδικασία, πριν την επιλογή που προβλέπεται στο πρώτο στάδιο, προκειμένου δε για την κλειστή διαδικασία, πριν την προεπιλογή που προβλέπεται στην πρώτη φάση.

Άρθρο 9 Προκηρύξεις - Δημοσιεύσεις

1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να γνωστοποιούν μετά την έναρξη κάθε οικονομικού έτους τις συμβάσεις του άρθρου 1 που προτίθενται να αναθέσουν κατά το έτος αυτό. Η γνωστοποίηση γίνεται με ενδεικτική ανακοίνωση που δημοσιεύεται στο Ενημερωτικό Δελτίο του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.). Σε περίπτωση που το συνολικό ύψος των συμβάσεων είναι ίσο ή μεγαλύτερο των 750.000 ευρώ ή μία τουλάχιστον από τις συμβάσεις αυτές υπερβαίνει το όριο υποχρεωτικής εφαρμογής του π.δ. 346/1998, η ενδεικτική ανακοίνωση δημοσιεύεται και στην επίσημη εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Η ανακοίνωση αυτή συντάσσεται σύμ-

φωνα με το αντίστοιχο υπόδειγμα του Παραρτήματος III του π.δ. 346/1998.

2. Οι αναθέτουσες αρχές, που επιθυμούν να συνάψουν σύμβαση του άρθρου 1 με ανοικτή ή κλειστή διαδικασία ή με διαδικασία διαπραγμάτευσης μετά από δημοσιοποίηση, συντάσσουν προκήρυξη, η οποία καθορίζει ανάλογα με τη διαδικασία ανάθεσης, τουλάχιστον τα εξής:

α) Τον κύριο του έργου και την αναθέτουσα αρχή.

β) Το αντικείμενο της μελέτης ή της υπηρεσίας.

γ) Την προεκτιμώμενη αμοιβή και τον κωδικό αριθμό της πίστωσης από την οποία θα πληρωθεί η αμοιβή του αναδόχου.

δ) Την προβλεπόμενη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης.

ε) Την προθεσμία υποβολής αιτήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος, τον τρόπο και την ακριβή διεύθυνση που γίνεται η υποβολή.

στ) Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία και τις προϋποθέσεις συμμετοχής στη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 10.

ζ) Στην περίπτωση της κλειστής διαδικασίας τον μέγιστο και τον ελάχιστο αριθμό των υποψήφιων που προβλέπεται να προεπιλεγούν, σύμφωνα με την παράγραφο 5.

η) Τα τεύχη που συνοδεύουν την προκήρυξη και τη σειρά ισχύος τους.

θ) Τα κριτήρια τεχνικής και οικονομικής ικανότητας, σύμφωνα με το άρθρο 11.

ι) Τα κριτήρια ανάθεσης της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 12, καθώς και το συντελεστή βαρύτητας κάθε κριτηρίου.

κ) Το χρόνο ισχύος των προσφορών και τη διάρκεια της σύμβασης.

λ) Σε περίπτωση οικονομικής προσφοράς, τον τρόπο ανάδειξης του αναδόχου.

3. Περίληψη της προκήρυξης δημοσιεύεται στο Ενημερωτικό Δελτίο του Τ.Ε.Ε. και σε μία ημερήσια εφημερίδα της πρωτεύουσας με πανελλήνια κυκλοφορία και όταν πρόκειται για την ανάθεση μελετών, που απαιτούν πτυχίο τάξης για την οποία απαιτείται δυναμικό μίας ή δύο μονάδων, σύμφωνα με όσα καθορίζονται στο προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 5, και σε μία εφημερίδα του οικείου νομού ή της έδρας της Περιφέρειας αντίστοιχα. Για συμβάσεις με προεκτιμώμενη αμοιβή ίση ή ανώτερη του ορίου υποχρεωτικής εφαρμογής του π.δ. 346/1998, περίληψη της προκήρυξης που συντάσσεται σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος III αυτού, αποστέλλεται για δημοσίευση στην επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Περίληψη της προκήρυξης που συντάσσεται με τον ίδιο τρόπο αποστέλλεται προς δημοσίευση στην επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και για συμβάσεις με προεκτιμώμενη αμοιβή κάτω του ορίου υποχρεωτικής εφαρμογής του π.δ. 346/1998, εφόσον προβλέπεται σύμφωνα με την προκήρυξη, να μην υποβληθεί οικονομική προσφορά και το διπλάσιο της προεκτιμώμενης αμοιβής ισούται ή υπερβαίνει το όριο υποχρεωτικής εφαρμογής του π.δ. 346/1998.

4. Για τον καθορισμό των προθεσμιών υποβολής των αιτήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος και των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή λαμβάνει υπόψη της την πολυπλοκότητα του αντικειμένου της σύμβασης και το χρόνο

που απαιτείται για την προετοιμασία των φακέλων και των προσφορών.

Οι προθεσμίες είναι οι εξής:

α) Στις ανοιχτές και κλειστές διαδικασίες για μελέτες και υπηρεσίες που δεν εμπίπτουν στο πεδίο υποχρεωτικής εφαρμογής του π.δ. 346/1998, τριάντα ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της σχετικής πρόσκλησης στο Ενημερωτικό Δελτίο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.) και από την ημερομηνία δημοσίευσης σε μία ημερήσια εφημερίδα της πρωτεύουσας και εφόσον πρόκειται για μελέτες, που απαιτούν πτυχίο τάξης για την οποία απαιτείται δυναμικό μίας ή δύο μονάδων, σύμφωνα με όσα καθορίζονται στο προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 5 σε μία ημερήσια εφημερίδα του νομού ή της έδρας της Περιφέρειας αντίστοιχα.

β) Στις ανοιχτές και κλειστές διαδικασίες για μελέτες και υπηρεσίες που εμπίπτουν στο πεδίο υποχρεωτικής εφαρμογής του π.δ. 346/1998, ισχύουν και οι προθεσμίες που προβλέπονται στις διατάξεις των άρθρων 13 έως 17 του ανωτέρω προεδρικού διατάγματος.

Οι προθεσμίες αρχίζουν την επόμενη ημέρα της τελευταίας ημερομηνίας αποστολής ή δημοσίευσης.

5. Στις κλειστές διαδικασίες και στις διαδικασίες διαπραγμάτευσης, με εξαίρεση τις περιπτώσεις β', ε' και στ' της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του π.δ. 346/1998, ο αριθμός των υποψηφίων που γίνονται δεκτοί για να υποβάλουν προσφορά πρέπει να επαρκεί για την εξασφάλιση συνθηκών πραγματικού ανταγωνισμού, κατά τις παρακάτω διακρίσεις:

α) Όταν οι αναθέτουσες αρχές προσφεύγουν στην κλειστή διαδικασία για τη σύναψη μίας σύμβασης, ο ελάχιστος αριθμός προσκαλουμένων δεν μπορεί να είναι μικρότερος από πέντε και ο μεγαλύτερος μπορεί να οριστεί μέχρι δέκα. Σε περίπτωση που ο αριθμός των υποψηφίων που ικανοποιούν τα κριτήρια επιλογής είναι μικρότερος από το ελάχιστο όριο, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να προχωρήσει στα περαιτέρω στάδια της διαδικασίας καλώντας τους υποψηφίους που πληρούν τα απαιτούμενα κριτήρια να υποβάλουν προσφορές.

β) Όταν οι αναθέτουσες αρχές προσφεύγουν στη διαδικασία με διαπραγμάτευση με ή χωρίς δημοσίευση προκήρυξης για τη σύναψη της σύμβασης, οι υποψηφίοι που γίνονται δεκτοί με διαπραγμάτευση δεν μπορεί να είναι λιγότεροι από τρεις, εφόσον υπάρχει επαρκής αριθμός κατάλληλων υποψηφίων.

Άρθρο 10 Δικαιολογητικά και στοιχεία συμμετοχής

1. Ανάλογα με την εφαρμοζόμενη διαδικασία επιλογής αναδόχου τα στοιχεία που ζητά η αναθέτουσα αρχή με την προκήρυξη από κάθε ενδιαφερόμενο για τη συμμετοχή σε αυτήν είναι:

α) Η αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

β) Τα γενικά στοιχεία του.

γ) Τα στοιχεία που αναφέρονται στις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου αυτού.

δ) Τα στοιχεία χρηματοοικονομικής και τεχνικής ικανότητας.

ε) Ο φάκελος τεχνικής προσφοράς.

στ) Ο φάκελος οικονομικής προσφοράς.

2. Σε περίπτωση σύμπραξης, η αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος υπογράφεται από όλους τους συμπράττο-

ντες ή προκειμένου για εταιρείες από τους νομίμους εκπροσώπους τους ή εξουσιοδοτημένο προς τούτο εκπρόσωπο, σύμφωνα με το καταστατικό τους. Προκειμένου περί συνεστημένης κοινοπραξίας, η αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος υπογράφεται από τον εξουσιοδοτημένο κοινό εκπρόσωπο, που ορίζεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο.

3. Τα γενικά στοιχεία των υποψηφίων περιλαμβάνουν:

α) Τα στοιχεία ταυτότητας (επί φυσικών προσώπων), ή την επωνυμία και το διακριτικό τίτλο (επί εταιρειών).

β) Προκειμένου για εταιρεία, τα στοιχεία ταυτότητας του νόμιμου εκπροσώπου της, του αναπληρωτή του και του αντικλήτου, καθώς και τα στοιχεία που αποδεικνύουν τη νόμιμη εκπροσώπηση της.

γ) Την ταχυδρομική και ηλεκτρονική διεύθυνση (εφόσον υπάρχει), αριθμούς τηλεφώνων και συσκευών τηλεομοιοτύπιας, όλων των ανωτέρω προσώπων (υπό στοιχεία α' και β').

4. Απαιτούμενα στοιχεία για την εκδήλωση ενδιαφέροντος από παρέχοντες υπηρεσίες με έδρα την Ελλάδα, είναι:

α) Για την εκπόνηση μελέτης:

αα) Το ισχύον πτυχίο, από το οποίο να προκύπτει η απαιτούμενη με την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος κατάταξη.

ββ) Η υπεύθυνη δήλωση περί μη μεταβολής των όρων εγγραφής στο Μητρώο, που αφορούν στα στοιχεία α' έως δ' της παρ.1 του άρθρου 24 του π.δ. 346/1998.

γγ) Ισχύοντα πιστοποιητικά ότι έχουν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις για την καταβολή φόρων και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

δδ) Τα αποδεικτικά ασφάλισης επαγγελματικής αστικής ευθύνης, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 17.

εε) Εγγύηση συμμετοχής στις περιπτώσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 13.

β) Για υπηρεσίες για τις οποίες δεν προβλέπεται η εγγραφή σε Μητρώα, σύμφωνα με το άρθρο 5:

αα) Βεβαίωση ή πιστοποιητικό εγγραφής σε επαγγελματικό μητρώο.

ββ) Στοιχεία που αποδεικνύουν ότι ο υποψήφιος έχει παράσχει υπηρεσίες ανάλογες με τις ζητούμενες.

γγ) Τα πιστοποιητικά των στοιχείων α' έως στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 24 του π.δ. 346/1998. Προκειμένου περί νομικού προσώπου, το υπό στοιχείο γ' πιστοποιητικό της ανωτέρω παραγράφου, προσκομίζεται, προκειμένου περί ομορρύθμου, ετερορρύθμου και εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, μόνον για τον διαχειριστή αυτών και προκειμένου για ανώνυμη εταιρεία, μόνον για τον πρόεδρο, τον διευθύνοντα σύμβουλο αυτής και τον εκπρόσωπο που υπογράφει την προσφορά, σύμφωνα με το καταστατικό της, ενώ για την υπό στοιχείο δ' περίπτωση της ανωτέρω παραγράφου, προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου.

δδ) Αποδεικτικά ασφάλισης και εγγύηση συμμετοχής, σύμφωνα με τα στοιχεία δδ' και εε' της προηγούμενης περίπτωσης α'.

5. Προκειμένου για παρέχοντες υπηρεσίες με έδρα εκτός Ελλάδος, τα απαιτούμενα στοιχεία είναι:

α) Για όσους είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους πίνακες για αντίστοιχες υπηρεσίες:

αα) Πιστοποιητικό εγγραφής εκδιδόμενο από την αρμόδια αρχή, από το οποίο προκύπτει ότι πληρούν τις προϋποθέσεις για την ανάληψη των ζητούμενων υπηρε-

σιών. Το πιστοποιητικό πρέπει να μνημονεύει τα δικαιολογητικά βάσει των οποίων έγινε η εγγραφή.

ββ) Τα στοιχεία γγ΄, δδ΄ και εε΄ της περιπτώσεως α΄ της προηγούμενης παραγράφου.

β) Για όσους δεν είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους πίνακες:

αα) Βεβαίωση εγγραφής τους σε επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα, σύμφωνα με το άρθρο 25 του π.δ. 346/1998.

ββ) Στοιχεία που αποδεικνύουν ότι έχουν τα αντίστοιχα τυπικά και τα ουσιαστικά προσόντα που απαιτούνται για όσους παρέχουν υπηρεσίες με έδρα την Ελλάδα.

γ) Τα πιστοποιητικά που αναφέρονται στην περίπτωση γγ΄ της παραγράφου 4β΄.

δ) Τα υπό στοιχεία δδ΄ και εε΄ έγγραφα, της περιπτώσεως α΄ της προηγούμενης παραγράφου.

Σε περίπτωση που έγγραφα ή πιστοποιητικά από τα αναφερόμενα παραπάνω δεν εκδίδονται από δημόσια αρχή στη χώρα της έδρας του ενδιαφερομένου, είναι δυνατόν να αντικατασταθούν από ένορκη βεβαίωση ενώπιον δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή του αρμόδιου επαγγελματικού φορέα της χώρας αυτής.

6. Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας των υποψηφίων η αναθέτουσα αρχή ζητά:

α) Πίνακες εμπειρίας των υποψηφίων, σε υπηρεσίες παρόμοιας φύσης με το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης. Η εμπειρία πρέπει να έχει αποκτηθεί οποτεδήποτε εντός των δέκα ετών που προηγούνται του έτους δημοσίευσης της προκήρυξης, διαφορετικά δεν λαμβάνεται υπόψη.

Οι πίνακες περιλαμβάνουν ενδεικτικά τα εξής στοιχεία για κάθε αντικείμενο:

Τον εργοδότη, το αντικείμενο της σχετικής σύμβασης και τα στάδια εκτέλεσής της, τη συμβολή και το ποσοστό συμμετοχής του υποψηφίου στην παροχή των σχετικών υπηρεσιών και την αξία των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν.

Οι παραπάνω πίνακες συνοδεύονται από πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από τους αντίστοιχους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς ανάθεσης, τα οποία περιλαμβάνουν τα παραπάνω στοιχεία και βεβαιώνουν ότι οι υπηρεσίες παρασχέθηκαν, όπως προβλεπόταν στη σύμβαση.

β) Στοιχεία στελέχωσης των ενδιαφερομένων, με βιογραφικά σημειώματα των μόνιμων επιστημονικών στελέχών τους, ιδίως εκείνων που είναι υπεύθυνα για την παροχή των υπηρεσιών που ζητούνται με την προκήρυξη.

Εκτός από τα ανωτέρω στοιχεία, προς απόδειξη της τεχνικής ικανότητας των υποψηφίων, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητά και ένα ή περισσότερα στοιχεία της παραγράφου 2 του άρθρου 27 του π.δ. 346/1998.

Οι αναθέτουσες αρχές, για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας των υποψηφίων, δεν επιτρέπεται να ζητούν με την προκήρυξη στοιχεία άλλα από εκείνα που ορίζονται στην παρούσα παραγράφα.

7. Η χρηματοοικονομική ικανότητα των υποψηφίων, αποδεικνύεται σύμφωνα με το άρθρο 26 του π.δ. 346/1998.

8. Ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς περιλαμβάνει:

α) Έκθεση με περιγραφή της μεθοδολογίας με την οποία ο ενδιαφερόμενος θα παράσχει τις ζητούμενες υπηρεσίες και το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της σύμβασης, σε συνδυασμό με τη μεθοδολογία και την απασχόληση του προσωπικού της ομάδας που θα παράσχει τις ζητούμενες υπηρεσίες.

β) Κατάλογο και στοιχεία εμπειρίας της επιστημονικής ομάδας που θα παράσχει τις ζητούμενες υπηρεσίες.

Για επιστημονικό προσωπικό που δεν προκύπτει ότι είναι μόνιμα ενταγμένο στην εταιρεία, δήλωσή τους ότι δεσμεύονται να συμμετάσχουν στην παροχή της ζητούμενης υπηρεσίας, προσδιορίζοντας το αντικείμενο της συμμετοχής τους και ότι δεν συμμετέχουν στο δυναμικό άλλης εταιρείας μελετών ή παροχής υπηρεσιών.

γ) Πίνακα των συμβάσεων που εκτελούνται από τους υποψηφίους και τα μέλη της επιστημονικής ομάδας που θα παράσχει τις ζητούμενες υπηρεσίες. Για τις συμβάσεις της παρ. 2 του άρθρου 1 ο πίνακας για τους υποψηφίους περιλαμβάνει τις συμβάσεις που εκτελούνται στην ίδια κατηγορία μελέτης.

δ) Στοιχεία του τεχνικού εξοπλισμού και του λογισμικού που θα διαθέσει ο ενδιαφερόμενος για την παροχή της ζητούμενης υπηρεσίας.

ε) Οργανόγραμμα της επιστημονικής ομάδας που παράσχει τις ζητούμενες υπηρεσίες, στο οποίο θα παρουσιάζεται ο συντονιστής, καθώς και η οργανική θέση όλων των μελών της ομάδας.

Στη διαδικασία ανάθεσης συμβάσεως με την εφαρμογή της παραγράφου 3 του άρθρου 8, ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς περιλαμβάνει και την τεχνική λύση.

9. Για μελέτες που ανατίθενται με τα κριτήρια που προβλέπονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 12, τα στοιχεία που περιέχει ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς ορίζονται με την προκήρυξη.

10. Ο φάκελος οικονομικής προσφοράς περιλαμβάνει:

α) Προκειμένου για συμβάσεις εκπόνησης μελετών, κατ' αποκοπή οικονομική προσφορά.

β) Προκειμένου για άλλες συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, κατ' αποκοπή αμοιβή ή και αμοιβή μονάδας για κάθε επιστήμονα, καθώς και τη συνολική αμοιβή για την εκτέλεση των υπηρεσιών, όπως προβλέπεται στην προκήρυξη.

Άρθρο 11

Κριτήρια τεχνικής και οικονομικής ικανότητας (κριτήρια επιλογής)

1. Η επιλογή των κατάλληλων ή πλέον κατάλληλων από τους ενδιαφερομένους παρέχοντες υπηρεσίες γίνεται με βάση τα παρακάτω κριτήρια:

α) την εμπειρία των ενδιαφερομένων από προηγούμενες συμβάσεις τους, παρόμοιας φύσης με το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης,

β) τη στελέχωση και την εμπειρία του επιστημονικού προσωπικού του ενδιαφερομένου και κυρίως εκείνου που παρέχει υπηρεσίες σχετικές με τις ζητούμενες,

γ) την τεχνογνωσία και αποτελεσματικότητα των ενδιαφερομένων και

δ) τη χρηματοοικονομική ικανότητα, όπως αποδεικνύονται από τα στοιχεία των παραγράφων 6 και 7 του προγράμματος άρθρου.

Με την προκήρυξη μπορούν να καθοριστούν και άλλα κριτήρια συνδεόμενα με την τεχνολογική εξέλιξη των ζητούμενων υπηρεσιών και τη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

2. Για την κλειστή διαδικασία και τη διαδικασία με διαπραγμάτευση, στην περίπτωση που ο αριθμός των κατάλληλων ενδιαφερομένων είναι μεγαλύτερος του αριθμού που μπορεί να επιλεγεί, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην προκήρυξη, επιλέγονται οι πλέον κατάλληλοι

από αυτούς ύστερα από αξιολόγηση και σύγκριση, με την εφαρμογή των κριτηρίων της παραγράφου 1.

Άρθρο 12 Κριτήρια ανάθεσης

1. Η σύμβαση ανατίθεται στον υποψήφιο με την πλέον συμφέρουσα προσφορά, η οποία προκύπτει μετά από αξιολόγηση με βάση τα εξής τουλάχιστον κριτήρια:

α) Εμπειρία της επιστημονικής ομάδας και του συντονιστή της για την παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών, σε υπηρεσίες παρόμοιας φύσης.

β) Αποτελεσματικότητα του οργανογράμματος της ομάδας που θα παράσχει τις ζητούμενες υπηρεσίες.

γ) Πληρότητα, αποτελεσματικότητα και αξιοπιστία της μεθοδολογίας που προτάθηκε για την παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών.

δ) Αποτελεσματικότητα και αξιοπιστία του προταθέντος χρονοδιαγράμματος εκτέλεσης της σύμβασης, σε συνδυασμό με τη στελέχωση της ομάδας που θα παράσχει τις ζητούμενες υπηρεσίες, την επάρκεια του εξοπλισμού και την απασχόληση του υποψήφιου και της ομάδας του από τις εκπονούμενες μελέτες ή παρεχόμενες υπηρεσίες.

ε) Προσφερόμενη τιμή (οικονομική προσφορά).

2. Με την προκήρυξη προσδιορίζεται η βαρύτητα κάθε κριτηρίου, ο τρόπος προσδιορισμού της πλέον συμφέρουσας προσφοράς και κάθε άλλο στοιχείο αναγκαίο για την αξιολόγηση της προσφοράς.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να καθορίζονται τα όρια μέσα στα οποία προσδιορίζεται η βαρύτητα κάθε κριτηρίου στην προκήρυξη, η ελάχιστη βαθμολογία ανά κριτήριο και συνολικά, ο τρόπος αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών, ώστε να αναδεικνύεται η ποιοτική διαφορά τους, καθώς και ο τρόπος προσδιορισμού της πλέον συμφέρουσας προσφοράς, ανάλογα με το είδος του έργου που πρόκειται να μελετηθεί ή της υπηρεσίας που πρόκειται να παρασχεθεί.

3. Η βαρύτητα της οικονομικής προσφοράς σε σχέση με τη βαρύτητα της τεχνικής προσφοράς μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 20% έως 30%.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα ανωτέρω ποσοστά ανάλογα με το είδος της μελέτης ή της παρεχόμενης υπηρεσίας και το ύψος της προεκτιμώμενης αμοιβής.

4. Ανάδοχος ανακρύσσεται τελικά ο υποψήφιος που υπέβαλε την πλέον συμφέρουσα προσφορά και η σχετική απόφαση κοινοποιείται σε όλους τους ενδιαφερομένους. Η ανάθεση γίνεται από την Προϊστάμενη Αρχή. Σε περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο δεν καταστεί δυνατή η υπογραφή της σύμβασης με υπαιτιότητα του αναδόχου, η προκήρυξη μπορεί να προβλέπει ότι ανάδοχος ανακρύσσεται ο δεύτερος εκ των υποψηφίων στην τελική κατάταξη και σε περίπτωση αδυναμίας και του δεύτερου, ο επόμενος.

5. Για μελέτες που προκηρύσσονται από τους φορείς της παρ. 6 του άρθρου 1 που περιλαμβάνονται στον κατάλογο του Παραρτήματος I του π.δ. 370/1995 (ΦΕΚ 199 Α'), προεκτιμώμενης αμοιβής μέχρι 81.000 ευρώ, καθώς και για μελέτες που προκηρύσσονται από τους λοιπούς φορείς της παρ. 6 του άρθρου 1, προεκτιμώμενης αμοι-

βής μέχρι 40.000 ευρώ, η ανάθεση της μελέτης μπορεί να γίνεται με βάση τα παρακάτω κριτήρια:

α) Την εμπειρία της επιστημονικής ομάδας και του συντονιστή της για την παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών.

β) Τη δυνατότητα του ενδιαφερομένου να παράσχει τις ζητούμενες υπηρεσίες στον προβλεπόμενο χρόνο, αφού ληφθούν υπόψη οι ανειλημμένες υποχρεώσεις και το δυναμικό που διαθέτει για τις υπηρεσίες της σχετικής κατηγορίας που αφορά η υπό ανάθεση μελέτη.

γ) Τη γνώση των τοπικών συνθηκών σχετικά με το υπό ανάθεση αντικείμενο.

Το ύψος της τελικής αμοιβής για τις περιπτώσεις αυτές δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό πέραν του οποίου έχει υποχρεωτική εφαρμογή το π.δ. 346/1998 ούτε το διπλάσιο της προεκτιμώμενης αμοιβής. Με το ποσό της τελικής αμοιβής, ο ανάδοχος υποχρεούται σε κάθε περίπτωση να ολοκληρώσει τη σύμβασης.

6. Για μελέτες των οποίων η προεκτιμώμενη αμοιβή είναι μικρότερη των 20.000 ευρώ, η ανάθεση της σύμβασης μπορεί να γίνεται απευθείας χωρίς πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, με απόφαση της αναθέτουσας αρχής, μετά από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου, σε μελετητή ή εταιρεία μελετών που διαθέτει τα απαιτούμενα για την εκπόνηση της μελέτης προσόντα.

Το ύψος της τελικής αμοιβής της μελέτης που ανατίθεται, σύμφωνα με την παράγραφο αυτή, με την οποία ο ανάδοχος οφείλει σε κάθε περίπτωση να ολοκληρώσει το αντικείμενο της σύμβασης, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) του ποσού της προεκτιμώμενης αμοιβής. Η μη υπέρβαση του ποσοστού αυτού αναφέρεται στη γνωμοδότηση του τεχνικού συμβουλίου.

Το συνολικό ύψος των συμβάσεων που μπορεί να ανατίθενται σύμφωνα με την παράγραφο αυτή δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει κατ' έτος για τις αναθέτουσες αρχές που περιλαμβάνονται στον κατάλογο του Παραρτήματος I του π.δ. 370/1995 το τρία τοις εκατό (3%), για δε τις υπόλοιπες αναθέτουσες αρχές το πέντε τοις εκατό (5%) των συνολικών ετήσιων πιστώσεων της αναθέτουσας αρχής για την εκπόνηση μελετών.

Οι αναθέτουσες αρχές αποστέλλουν υποχρεωτικά στο πρώτο εικοσαήμερο κάθε έτους πίνακα όλων των συμβάσεων που καταρτίστηκαν με τη διαδικασία της παραγράφου αυτής κατά το προηγούμενο έτος, στην αρμόδια υπηρεσία τήρησης των Μητρώων της παρ. 5 του άρθρου 8, καθώς και στο Τ.Ε.Ε.. Αν δεν τηρηθεί η ανωτέρω υποχρέωση, η αναθέτουσα αρχή απαγορεύεται να καταρτίσει μέσα στο έτος που συντελέστηκε η παράλειψη, συμβάσεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 1 με τη διαδικασία της παρούσας παραγράφου.

7. Για μελέτες που απαιτούν πτυχίο τάξης για την οποία απαιτείται δυναμικό μιας ή δύο μονάδων, σύμφωνα με όσα καθορίζονται στο προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 5, μεταξύ των κριτηρίων που καθορίζονται στην προκήρυξη περιλαμβάνεται υποχρεωτικά και το κριτήριο εντοπιότητας για μελετητές ή εταιρείες μελετών που έχουν έδρα στο νομό ή την Περιφέρεια αντίστοιχα. Η διάταξη αυτή δεν ισχύει όταν η προκήρυξη καλεί μελετητές ή εταιρείες μελετών με πτυχίο τάξης για την οποία απαιτούνται, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο ανωτέρω προεδρικό διάταγμα, περισσότερες των δύο μονάδων σε κάποια από τις κατηγορίες που περιλαμβάνει η μελέτη, καθώς και όταν

η οικονομική προσφορά ή, προκειμένου για μελέτες που ανατίθενται χωρίς οικονομική προσφορά, το διπλάσιο της προεκτιμώμενης αμοιβής εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 346/1998. Η βαρύτητα του κριτηρίου εντοπιότητας καθορίζεται σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%), έναντι όλων των άλλων κριτηρίων που ορίζονται στην προκήρυξη.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μπορούν να καθορίζονται και κριτήρια ανάθεσης συνδεόμενα με την απασχόληση συγκεκριμένων κατηγοριών προσώπων, όπως ανέργων ή ατόμων με ειδικές ανάγκες.

9. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομίας και Οικονομικών, που εκδίδονται ύστερα από γνώμη του Τ.Ε.Ε., μπορεί να καθορίζονται τεκμαρτές τιμές προσήκουσας αμοιβής ανά στάδιο, κατηγορία μελετών και είδος έργου που προσδιορίζονται με βάση τη δαπάνη του έργου ή τις μονάδες φυσικού αντικειμένου του ή τον απαιτούμενο χρόνο απασχόλησης επιστημονικού δυναμικού για την εκπόνηση της μελέτης ή με άλλη πρόσφορη βάση.

Από την έναρξη ισχύος των αποφάσεων του προηγούμενου εδαφίου, όπου στις διατάξεις του νόμου αυτού γίνεται παραπομπή ή αναφορά σε διατάξεις που ισχύουν για τις αμοιβές μελετών, νοούνται εφεξής οι αντίστοιχες διατάξεις των ανωτέρω αποφάσεων.

Οικονομική προσφορά που είναι κατώτερη από συγκεκριμένο ποσοστό επί των τεκμαρτών τιμών προσήκουσας αμοιβής, όπως η αμοιβή καθορίζεται από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με τις αποφάσεις του πρώτου εδαφίου, αξιολογείται υποχρεωτικά ως ίση με την προσφορά που είναι ή θα ήταν ίση με το συγκεκριμένο ποσοστό επί των τεκμαρτών τιμών προσήκουσας αμοιβής. Το ποσοστό αυτό καθορίζεται με τις αποφάσεις του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί, προκειμένου για μελέτες για τις οποίες έχουν καθοριστεί τεκμαρτές τιμές προσήκουσας αμοιβής, να καθορίζεται το ειδικότερο περιεχόμενο της προκήρυξης ως προς την οικονομική προσφορά, ο τρόπος υποβολής της οικονομικής προσφοράς και τα στοιχεία του οικείου φακέλου, ο ειδικότερος τρόπος εφαρμογής των τεκμαρτών τιμών στις συμβάσεις που συνάπτονται με ή χωρίς οικονομική προσφορά, ο ειδικότερος τρόπος αναθεώρησής τους και κάθε σχετικό θέμα.

Άρθρο 13 Διατάξεις γενικής εφαρμογής

1. Κοινοπραξίες ή συμπράξεις επιτρέπεται να εκδηλώσουν ενδιαφέρον και να υποβάλλουν προσφορά, χωρίς να απαιτείται να περιβληθούν ιδιαίτερη νομική μορφή. Η σύμπραξη είναι πάντοτε εκούσια, έχει συντρέχουσα ικανότητα διαδίκου με τα μέλη της και πραγματοποιείται κατά την εκδήλωση ενδιαφέροντος ή κατά την υπογραφή συμπληρωματικής σύμβασης με τον εργοδότη, μπορεί δε να αφορά στην ίδια ή και σε διαφορετικές κατηγορίες μελετών ή υπηρεσιών.

Ο επιτρεπόμενος αριθμός των συμπραττόντων για την ίδια κατηγορία μελέτης δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος των τριών και καθορίζεται ειδικότερα στην προκήρυξη.

Προκειμένου για συμβάσεις με προεκτιμώμενη αμοιβή ποσού άνω του 1.000.000 ευρώ, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να υποχρεώσει τους συμπράττοντες μελετητές ή συμβούλους για την υπογραφή της σύμβασης να συστήσουν κοινοπραξία, εφόσον τούτο προβλέπεται στη σχετική προκήρυξη. Οι συμπράττοντες και οι κοινοπρακτούντες ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον μεταξύ τους έναντι του εργοδότη για την εκτέλεση της σύμβασης.

Κάθε μελετητής ή σύμβουλος ή εταιρεία μελετών ή συμβούλων επιτρέπεται να συμμετέχει μόνο σε μία σύμπραξη ή κοινοπραξία κατά τη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης του άρθρου 1 του νόμου αυτού.

Με το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 18 ρυθμίζονται ειδικότερα τα θέματα συμμετοχής σε διαδικασία ανάθεσης και τα θέματα εκτέλεσης σύμβασης του άρθρου 1, σύμπραξης ή κοινοπραξίας.

2. Η σύναψη των συμβάσεων του άρθρου 1 γίνεται πάντοτε ύστερα από υποβολή και οικονομικής προσφοράς με εξαρέση:

α) Την ανάθεση της εκπόνησης αρχικών σταδίων μελέτης ύστερα από γνώμη του τεχνικού συμβουλίου, εφόσον τα διαθέσιμα στοιχεία δεν είναι επαρκή για την υποβολή οικονομικής προσφοράς.

Το ύψος της τελικής αμοιβής της σύμβασης που ανατίθεται σύμφωνα με την περίπτωση αυτή, με την οποία ο ανάδοχος οφείλει να ολοκληρώσει το αντικείμενό της, δεν μπορεί να υπερβεί το διπλάσιο της προεκτιμώμενης αμοιβής.

β) Τις μελέτες που ανατίθενται σύμφωνα με την παράγραφο 5 του προηγούμενου άρθρου, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στην προκήρυξη και

γ) Τις μελέτες που ανατίθενται σύμφωνα με την παρ. 6 του προηγούμενου άρθρου.

3. Στις περιπτώσεις που προβλέπεται υποβολή οικονομικής προσφοράς, καθώς και κατά την εφαρμογή της δεύτερης φάσης της κλειστής διαδικασίας, μπορεί να ζητηθεί από τους υποψηφίους να προσκομίσουν εγγυητική επιστολή συμμετοχής. Η εγγυητική επιστολή συμμετοχής του αναδόχου καταπίπτει υπέρ του εργοδότη στην περίπτωση που αυτός αρνηθεί να προσέλθει για υπογραφή της σχετικής σύμβασης μέσα στην προθεσμία που θα του ταχθεί με την πρόσκληση για υπογραφή της σύμβασης, που δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δεκαπέντε (15) ημερών.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ορίζεται το ύψος του ποσού της εγγυητικής επιστολής, που δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα τοις εκατό (1%) της προεκτιμώμενης αμοιβής, ανάλογα με το είδος και τη σπουδαιότητα του αντικείμενου της σύμβασης, η διάρκεια ισχύος αυτής, η διαδικασία κατάπτωσης και κάθε σχετικό θέμα.

4. Κάθε σύμβαση του άρθρου 1 ανακοινώνεται από την αναθέτουσα αρχή μέσα σε προθεσμία ενός μηνός από τη σύναψη της στην υπηρεσία τήρησης των μητρώων, που προβλέπεται στο προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 8 του άρθρου 5, καθώς και στο Τ.Ε.Ε..

Η ανακοίνωση περιλαμβάνει τουλάχιστον:

α) την αναθέτουσα αρχή, το αντικείμενο και τη συμβατική αμοιβή, καθώς και τη διαδικασία που ακολουθήθηκε και

β) τον ανάδοχο.

5. Στις περιπτώσεις που ανατίθεται η εκπόνηση ή η τροποποίηση μελέτης στην εργοληπτική επιχείρηση που θα εκτελέσει ή εκτελεί το έργο, η μελέτη αυτή ή η τροποποίηση γίνεται δεκτή, μόνο εφόσον έχει εκπονηθεί από φυσικά ή νομικά πρόσωπα που έχουν προσόντα αντίστοιχα τουλάχιστον με αυτά που απαιτούνται για την εκπόνηση της μελέτης, σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5, έχουν γνωστοποιηθεί στην αναθέτουσα αρχή και έχουν γίνει αποδεκτά από αυτήν. Η υποχρέωση αυτή ισχύει και για τις μελέτες της τεχνικής προσφοράς εργοληπτικής επιχείρησης στη διαδικασία ανάθεσης του έργου με το σύστημα «μελέτη – κατασκευή», καθώς και για τις μελέτες των συμβάσεων παραχώρησης. Η αντικατάσταση μελετητή, που έχει γνωστοποιηθεί γίνεται μόνο με ρητή έγκριση της αναθέτουσας αρχής.

6. Για μελέτες, η εκπόνηση των οποίων απαιτεί εξειδικευμένη εμπειρία, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, με απόφασή της, μετά από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου, να αξιώσει με την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, τάξη πτυχίου ανώτερη από αυτή που καθορίζεται με το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 5.

7. Ο προσδιορισμός των καλούμενων τάξεων γίνεται με βάση την προεκτιμώμενη αμοιβή όλων των σταδίων της μελέτης για κάθε κατηγορία.

8. Με το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 18 ρυθμίζονται τα θέματα που προκύπτουν κατά τη διαδικασία ανάθεσης συμβάσεων του παρόντος, λόγω πτώχευσης ή θανάτου ή απώλειας της ιδιότητας του μελετητή ή του συμβούλου, παραίτησης μέλους σύμπραξης ή κοινοπράξιας και ο χρόνος μέσα στον οποίο πρέπει να ολοκληρώνεται η κατάρτιση της σύμβασης από τη δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης.

9. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Τ.Ε.Ε., μπορεί να ορίζεται το Τ.Ε.Ε. ως ο επίσημος οργανισμός κατά την πρόβλεψη της περιπτωσης ζ' της παρ. 2 του άρθρου 27 του π.δ. 346/1998 για την έκδοση δελτίου ελέγχου προς τις αναθέτουσες αρχές σχετικά με τις τεχνικές δυνατότητες και, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, τα μέσα μελέτης και έρευνας που διαθέτει, καθώς και τα μέτρα που λαμβάνει για τον έλεγχο της ποιότητας ο υποψήφιος μελετητής που έχει έδρα του την Ελλάδα.

Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία έκδοσης του δελτίου ελέγχου, οι περιπτώσεις στις οποίες μπορεί να ζητείται από τις αναθέτουσες αρχές, τα στοιχεία, από τα προβλεπόμενα στην παρ. 6 του άρθρου 10 του παρόντος νόμου ή στην παρ. 2 του άρθρου 27 του π.δ. 346/1998, τα οποία δεν απαιτούνται για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας, όταν ζητείται δελτίο ελέγχου, και κάθε σχετικό θέμα.

Άρθρο 14 Επιτροπή Αξιολόγησης

1. Η εξέταση των δικαιολογητικών συμμετοχής των υποψηφίων και η αξιολόγηση των στοιχείων τεχνικής και χρηματοοικονομικής ικανότητας και της τεχνικής και οικονομικής προσφοράς τους γίνεται από Επιτροπή που συγκροτείται από την αναθέτουσα αρχή και αποτελείται από τρία μέλη, κατάλληλης εμπειρίας και προσόντων, που ανήκουν στον φορέα που έχει προκηρύξει τις ζητού-

μενες υπηρεσίες ή και σε άλλους φορείς. Ένα από τα μέλη της Επιτροπής υποδεικνύεται από το Τ.Ε.Ε..

2. Η Επιτροπή συντάσσει ένα ή περισσότερα πρακτικά στα οποία αναφέρονται όλες οι ενέργειές της και οφείλει να αιτιολογεί την πρόταση που διατυπώνει.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να ορίζεται ότι, όταν η προεκτιμώμενη αμοιβή υπερβαίνει ορισμένο ύψος, η Επιτροπή Αξιολόγησης αποτελείται από πέντε μέλη. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται η αμοιβή των μελών των Επιτροπών Αξιολόγησης, καθώς και το παράβολο που πρέπει να καταβάλλεται επί ποινή απαραδέκτου ασκήσεώς τους, για τις ενστάσεις του επόμενου άρθρου.

Άρθρο 15 Ενστάσεις

1. Ενστάσεις κατά της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος μπορούν να υποβάλλονται εντός δέκα (10) ημερών από την τελευταία δημοσίευση της σχετικής πρόσκλησης στην Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή στην Εφημερίδα της Πρωτεύουσας και όταν πρόκειται για μελέτες για τις οποίες ζητείται πτυχίο τάξης για την οποία απαιτείται δυναμικό μίας ή δύο μονάδων, στην εφημερίδα του νομού ή της έδρας της περιφέρειας αντίστοιχα.

2. Ενστάσεις κατά των πρακτικών της Επιτροπής Αξιολόγησης υποβάλλονται από τους συμμετέχοντες στη διαδικασία, εντός τριών εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση του σχετικού πρακτικού της Επιτροπής Αξιολόγησης.

3. Οι ενστάσεις απευθύνονται και κατατίθενται στην Προϊστάμενη Αρχή, η οποία αποφαίνεται μετά από γνώμη της Επιτροπής Αξιολόγησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Άρθρο 16 Προδιαγραφές εκπόνησης μελετών Επίβλεψη εκπόνησης μελετών και παροχής λοιπών υπηρεσιών

1. Με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που εκδίδονται ύστερα από γνώμη του Τ.Ε.Ε., εγκρίνονται οι τεχνικές προδιαγραφές εκπόνησης ανά κατηγορία ή κατηγορίες μελετών. Με τις αποφάσεις αυτές μπορεί να ορίζεται αν οι θεσπιζόμενες προδιαγραφές είναι υποχρεωτικές σε κάθε περίπτωση ή ισχύουν ως ελάχιστα όρια.

2. Η επίβλεψη της εκπόνησης των μελετών και της παροχής των λοιπών υπηρεσιών ασκείται από κατόχους τίτλου σπουδών ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος πανεπιστημιακού τομέα, που ορίζονται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθορίζονται τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες του επιβλέποντος, ο τρόπος άσκησης της επίβλεψης και κάθε σχετικό θέμα.

3. Στις περιπτώσεις σύναψης σύμβασης εκπόνησης μελέτης τελικού σταδίου (οριστική μελέτη, μελέτη εφαρμογής), η αναθέτουσα αρχή μπορεί στην προκήρυξη να

προβλέπει την ανάθεση στον ανάδοχο και των υπηρεσιών τεχνικού συμβούλου για την επίβλεψη της εκτέλεσης του έργου. Στην περίπτωση αυτή η προκήρυξη περιλαμβάνει τα πρόσθετα προσόντα εμπειρίας σε επίβλεψη κατασκευής έργων, που πρέπει να διαθέτει ο μελετητής ή τα συνεργαζόμενα με αυτόν φυσικά ή νομικά πρόσωπα για την ανάθεση της σύνθετης αυτής σύμβασης.

4. Ο ανάδοχος σύμβασης της παρ. 3 του άρθρου 1, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, υπέχει ποινική ευθύνη δημοσίου υπαλλήλου.

Άρθρο 17 Εγγυήσεις – Ασφάλιση

1. Ο ανάδοχος, κατά την υπογραφή της σύμβασης, υποχρεούται να προσκομίσει εγγύηση για την καλή εκτέλεση των όρων της σύμβασης. Η εγγύηση ορίζεται με την προκήρυξη σε ποσοστό τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) της προεκτιμώμενης αμοιβής της σύμβασης και παρέχεται με εγγυητική επιστολή αναγνωρισμένης Τράπεζας ή του Ταμείου Συντάξεως Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων. Αντί εγγυητικής επιστολής μπορεί να συσταθεί παρακαταθήκη αντίστοιχου ποσού ή για αντίστοιχης αξίας χρεόγραφα στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, για τα οποία ο νόμος προβλέπει τη χρήση αυτής. Συμπληρωματική εγγύηση απαιτείται και για κάθε μεταγενέστερη αύξηση του χρηματικού αντικειμένου της σύμβασης κατά το ίδιο ποσοστό, υπολογιζόμενη επί του ποσού της αύξησης.

2. Οι εγγυητικές επιστολές πρέπει να αναγράφουν απαραιτήτως το όνομα, επώνυμο και όνομα πατρός του υπέρ ου η εγγύηση ή προκειμένου περί εταιρείας την επωνυμία της, τον τίτλο της σύμβασης στην οποία αφορά η παρεχόμενη εγγύηση, τον όρο της παραίτησης του εγγυουμένου από το δικαίωμα της διζήσεως και την αναγνώριση από αυτόν της υποχρέωσης να καταθέσει απροφασίστως, εντός τριών (3) ημερών από τη σχετική ειδοποίηση του εργοδότη, το ποσό του οποίου η κατάπτωση ζητείται.

3. Αν συσταθεί παρακαταθήκη με γραμμάτιο παρακατάθεσης χρεογράφων στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα τοκομερίδια ή μερίσματα που λήγουν κατά τη διάρκεια της εγγύησης επιστρέφονται μετά τη λήξη τους στον υπέρ ου η εγγύηση δικαιούχο.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται το ποσοστό αποδέσμευσης των εγγυήσεων για στάδια της σύμβασης που έχουν περατωθεί και κάθε σχετικό θέμα.

5. Η διάταξη της παραγράφου 7 του άρθρου 5 του ν.2940/2001 περί ασφαλίσεως της μελέτης, της κατασκευής του έργου και των υπηρεσιών τεχνικού συμβούλου ισχύει και για τις συμβάσεις του άρθρου 1.

Άρθρο 18 Εκχώρηση - Υποκατάσταση

1. Απαγορεύεται στον ανάδοχο να εκχωρήσει σε τρίτο το σύνολο ή μέρος της εκπόνησης της μελέτης ή της παροχής των υπηρεσιών. Σε περίπτωση σοβαρής ασθενείας του αναδόχου ή μέλους της σύμπραξης ή της κοινοπραξίας, η οποία τον καθιστά ανίκανο για περαιτέρω εκτέλεση της σύμβασης ή σε περίπτωση άλλης αντικειμενικής αδυναμίας, η οποία αποδειγμένα δεν επιτρέ-

πει τη συνέχιση της εκτέλεσης της σύμβασης, μπορεί να εγκριθεί από τον εργοδότη η εκχώρηση μετά από αιτιολογημένη γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου.

2. Η εκχώρηση ή υποκατάσταση επιτρέπεται μόνον αν ο εκδοχέας ή ο υποκατάστατος του μέλους της σύμπραξης ή της κοινοπραξίας διαθέτει τουλάχιστον αντίστοιχα προσόντα με τον ανάδοχο ή το υποκαθιστάμενο μέλος για την εκπόνηση της μελέτης ή την παροχή των υπηρεσιών.

3. Με προεδρικό δάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ρυθμίζεται ειδικότερα ο τρόπος τροποποίησης και εκτέλεσης των συμβάσεων, στις περιπτώσεις εκχώρησης ή υποκατάστασης θανάτου ή πτώχευσης μελετητή ή συμβούλου ή σε περίπτωση διαγραφής μελετητή από τα Μητρώα που προβλέπονται στο άρθρο 4 και κάθε σχετικό θέμα.

Άρθρο 19 Συμπληρωματικές μελέτες ή υπηρεσίες

1. Αν κατά τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης προκύψει η ανάγκη εκπόνησης συμπληρωματικών μελετών ή παροχής συμπληρωματικών υπηρεσιών, για τις οποίες συντρέχουν οι προϋποθέσεις της περίπτωσης ε΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του π.δ. 346/1998, υπογράφεται συγκριτικός πίνακας, σύμφωνα με το άρθρο 21 και συμπληρωματική σύμβαση, μετά από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου. Αν απαιτείται σύμπραξη για την εκτέλεση των συμπληρωματικών μελετών ή υπηρεσιών, η επιλογή των προσώπων που θα συμπράξουν γίνεται από τον ανάδοχο, μετά από έγκριση του εργοδότη.

2. Η συνολική τελική αμοιβή των συμπληρωματικών μελετών και υπηρεσιών δεν μπορεί να υπερβεί το 50% της συμβατικής αμοιβής και, σε περίπτωση που έχει εγκριθεί συγκριτικός πίνακας, το 50% της αμοιβής των εργασιών της αρχικής σύμβασης, όπως αυτή ορίζεται στον τελευταίο εγκεκριμένο συγκριτικό πίνακα. Με την ανωτέρω τελική αμοιβή ο ανάδοχος υποχρεούται να ολοκληρώσει το αντικείμενο της συμπληρωματικής σύμβασης.

Άρθρο 20 Αμοιβή μελετών και υπηρεσιών - Αναθεώρηση

1. Σε περίπτωση σύμβασης εκπόνησης μελέτης που ανατέθηκε με την υποβολή και οικονομικής προσφοράς, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση σύμβασης παροχής υπηρεσιών, συμβατική αμοιβή του αναδόχου είναι η οικονομική του προσφορά, η οποία είναι και η τελική αμοιβή, με την οποία ο ανάδοχος υποχρεούται να ολοκληρώσει το αντικείμενο της σύμβασης.

2. Σε περίπτωση ανάθεσης σύμβασης εκπόνησης μελέτης χωρίς οικονομική προσφορά, συμβατική αμοιβή είναι η προεκτιμώμενη. Η τελική αμοιβή, με την οποία ο ανάδοχος υποχρεούται να ολοκληρώσει το αντικείμενο της σύμβασης, καθώς και, προκειμένου περί συμπληρωματικής σύμβασης, τα όρια που προβλέπονται στην παρ. 2 του προηγούμενου άρθρου.

Η τελική αμοιβή προσδιορίζεται με βάση τις διατάξεις που ισχύουν για τις αμοιβές μελετών και αν δεν προβλέπονται αμοιβές από τις διατάξεις αυτές, ο τρόπος υπολογισμού της αμοιβής καθορίζεται στην προκήρυξη.

3. Η αμοιβή δεν επιτρέπεται να αναθεωρείται κατά τη διάρκεια της αρχικής συμβατικής προθεσμίας. Αν παραταθεί η προθεσμία αυτή και για το μέρος της αμοιβής που αφορά στις εργασίες που εκτελούνται μετά τη λήξη της, εφόσον η καθυστέρηση δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του αναδόχου, η αμοιβή καταβάλλεται αναθεωρημένη, με χρόνο εκκίνησης της αναθεώρησης το χρόνο λήξης της αρχικής συμβατικής προθεσμίας και χρόνο λήξης της αναθεώρησης το χρόνο πληρωμής των εργασιών που εκτελέστηκαν μετά τη λήξη της αρχικής συμβατικής προθεσμίας. Η αναθεώρηση της αμοιβής των εργασιών για σύμβαση εκπόνησης μελέτης που ανατέθηκε χωρίς την υποβολή οικονομικής προσφοράς, υπολογίζεται με την εφαρμογή των διατάξεων που ισχύουν για την αναθεώρηση των αμοιβών μελετών. Ο τρόπος αναθεώρησης της αμοιβής των εργασιών για τις λοιπές συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, καθώς και ο τρόπος αναθεώρησης της αμοιβής κατηγορίας μελετών για την οποία δεν προβλέπεται από τις διατάξεις που ισχύουν ο τρόπος αναθεώρησης, ο τρόπος αυτός προσδιορίζεται στην προκήρυξη και σε περίπτωση ανάθεσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, καθορίζεται στη σύμβαση.

4. Η καταβολή της αμοιβής στον ανάδοχο γίνεται τμηματικά με βάση τις πιστοποιήσεις των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί μέσα στα όρια του χρονοδιαγράμματος εργασιών και κατανέμεται σε ενδιάμεσες πληρωμές και πληρωμές μετά την παραλαβή και έγκριση του αντικειμένου της σύμβασης.

Αν προβλέπεται στην προκήρυξη, χορηγείται στον ανάδοχο προκαταβολή μέχρι ποσοστού δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της συμβατικής αμοιβής, με την υποβολή ισόποσης εγγυητικής επιστολής.

Όταν η ταχύτερη εκτέλεση του αντικειμένου της σύμβασης ή τμήματος αυτής έχει ιδιαίτερη σημασία και εφόσον προβλέπεται στην προκήρυξη, μπορεί με τη σύμβαση να προβλέπεται η καταβολή πρόσθετης αμοιβής μέχρι ποσοστού πέντε τοις εκατό (5%) της συμβατικής αμοιβής του αναδόχου.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθορίζεται ο τρόπος καταβολής της αμοιβής τμηματικά, ο τρόπος σύνταξης των πιστοποιήσεων και η διαδικασία ελέγχου και έγκρισής τους, ο τρόπος υποβολής και πληρωμής τους, ο τρόπος καθορισμού του επιτοκίου της προκαταβολής και η διαδικασία απόσβεσής της, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία της πρόσθετης αμοιβής και κάθε σχετικό θέμα.

5. Δεν επιτρέπεται η κατάσχεση της αμοιβής του αναδόχου πριν από την παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης.

Άρθρο 21 Νέες τιμές - Συγκριτικοί πίνακες

1. Πρωτόκολλο κανονισμού τιμών μονάδας νέων εργασιών (Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε.) συντάσσεται στην περίπτωση αρχικής ή συμπληρωματικής σύμβασης που συνάφθηκαν χωρίς οικονομική προσφορά, όταν προκύψει ανάγκη εκτέλεσης εργασιών εντός του αντικειμένου της σύμβασης (αρχικής ή συμπληρωματικής), για τις οποίες δεν προβλέπεται από αυτή ή από τις διατάξεις που ισχύουν για τις αμοιβές μελετών τρόπος υπολογισμού της αμοιβής τους. Οι τιμές κανονίζονται είτε με βάση την οικονομική προσφορά είτε με βάση τις διατάξεις που ισχύουν για τις

αμοιβές των μελετών είτε με υπάρχοντα συγκριτικά στοιχεία. Πρωτόκολλο κανονισμού τιμής μονάδας συντάσσεται με τον ίδιο τρόπο και όταν μειώνονται οι εργασίες που προβλέπονται από σύμβαση που συνάφθηκε με οικονομική προσφορά.

2. Για την εκτέλεση των εργασιών της προηγούμενης παραγράφου, καθώς και για την εκτέλεση των εργασιών κάθε συμπληρωματικής σύμβασης, συντάσσεται συγκριτικός πίνακας, στον οποίο αναφέρονται αναλυτικά και κατά τρόπο συγκρίσιμο οι καταβλητέες αμοιβές πριν και μετά από αυτόν. Συγκριτικός πίνακας συντάσσεται και για κάθε άλλη περίπτωση που επέρχεται μεταβολή της καταβλητέας αμοιβής.

3. Σε περίπτωση αρχικής ή συμπληρωματικής σύμβασης εκπόνησης μελέτης, που συνάφθηκε χωρίς οικονομική προσφορά, δεν επιτρέπεται η εκτέλεση από τον ανάδοχο εργασιών πέραν του ποσού της συμβατικής αμοιβής ή πέραν του ποσού του τελευταίου εγκεκριμένου συγκριτικού πίνακα, χωρίς προηγούμενη ενημέρωση από αυτόν της Διευθύνουσας Υπηρεσίας με την υποβολή αναλυτικής έκθεσης με τη νέα εκτίμηση των αμοιβών και προηγούμενη έγκριση της Προϊσταμένης Αρχής. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία μπορεί να ζητήσει από τον ανάδοχο και την υποβολή σχεδίου συγκριτικού πίνακα, στον οποίο περιλαμβάνονται οι προτεινόμενες για εκτέλεση εργασίες και η αύξηση της αμοιβής.

4. Τα πρωτόκολλα κανονισμού τιμών μονάδας νέων εργασιών και οι συγκριτικοί πίνακες συντάσσονται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, μετά την υποβολή σχετικών σχεδίων από τον ανάδοχο και εγκρίνονται από την Προϊσταμένη Αρχή, μετά από γνωμοδότηση του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου.

5. Αν κατά την εκπόνηση μελέτης προκύψει ότι η αμοιβή του αναδόχου υπερβαίνει την προβλεπόμενη από την τάξη του πτυχίου του, κατά ποσοστό μεγαλύτερο του είκοσι τοις εκατό (20%), ο ανάδοχος, για τη συνέχιση της μελέτης, υποχρεούται να συμπράξει με γραφείο μελετών, της εγκρίσεως του εργοδότη, το οποίο θα καλύπτει την απαιτούμενη τάξη πτυχίου, άλλως μετά την ολοκλήρωση του εκπνούμενου σταδίου λύεται η σύμβαση και η μελέτη επαναπροκρύσσεται.

6. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ρυθμίζονται τα θέματα σχετικά με τη σύνταξη των πρωτοκόλλων κανονισμού τιμών μονάδας νέων εργασιών και των συγκριτικών πινάκων, ο τύπος και το περιεχόμενο αυτών, η άσκηση ενστάσεων κατά αυτών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 22 Υποχρεώσεις του αναδόχου - Έκπτωση

1. Ο ανάδοχος υποχρεούται σε εκτέλεση της σύμβασης κατά οικονομοτεχνικώς άρτιο τρόπο, σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, τις προδιαγραφές που κάθε φορά ισχύουν και τους κανόνες της επιστήμης και της τεχνικής. Οι αξιώσεις του εργοδότη κατά του αναδόχου λόγω πλημμελούς εκπλήρωσης της παροχής του, παραγράφονται μετά από έξι (6) έτη από την παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης ή τη λύση της με οποιονδήποτε τρόπο.

2. Αν προβλέπεται από τη σύμβαση, η χρησιμοποίηση στοιχείων που χορηγούνται από τον εργοδότη, ο ανάδοχος υποχρεούται να τα χρησιμοποιήσει κατά την εκτέλε-

ση της σύμβασης. Αν τα στοιχεία που χορηγήθηκαν παρουσιάζουν ανακρίβειες, οι οποίες είναι δυνατόν να διαπιστωθούν από τον μελετητή ή παρουσιάζουν ασάφειες ή είναι ανεπαρκή, με αποτέλεσμα να επηρεάζεται η αρτιότητα ή η εμπρόθεσμη εκτέλεση της σύμβασης, ο ανάδοχος οφείλει να ειδοποιήσει εγγράφως και αμέσως τον εργοδότη, άλλως θεωρείται αποκλειστικά υπαίτιος για κάθε ζημία που προκλήθηκε από τα στοιχεία αυτά.

3. Ο ανάδοχος μπορεί να κηρυχθεί έκπτωτος με απόφαση του εργοδότη, αν δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του από τη σύμβαση.

Για την περίπτωση αυτή, στη σύμβαση ορίζεται υποχρεωτικά ότι η εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης καταπίπτει υπέρ του εργοδότη. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθορίζονται η διαδικασία και οι συνέπειες της έκπτωσης, οι λοιπές κυρώσεις κατά του αναδόχου και τα αρμόδια όργανα που επιβάλλουν τις κυρώσεις αυτές. Η οριστική απόφαση έκπτωσης κοινοποιείται και καταχωρίζεται στην υπηρεσία τήρησης του Μητρώου του άρθρου 5 του παρόντος.

4. Ο ανάδοχος υποχρεούται να αποκαταστήσει κάθε ελάττωμα ή έλλειψη του αντικειμένου της σύμβασης, τόσο κατά τη διάρκεια εκτέλεσής της, όσο και μετά την παραλαβή της και μέχρι την παραγραφή των σχετικών αξιώσεων του εργοδότη, σύμφωνα με την παράγραφο 1. Σε περίπτωση άρνησης του αναδόχου να αποκαταστήσει το ελάττωμα ή την έλλειψη μέσα σε εύλογη προθεσμία που του τάσσει ο εργοδότης, ο εργοδότης επανορθώνει το ελάττωμα ή την έλλειψη σε βάρος του αναδόχου με ανάθεση των σχετικών εργασιών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Ο ανάδοχος δεν ευθύνεται αν αποδείξει ότι δεν υφίσταται ελάττωμα ή έλλειψη ή ότι αυτά δεν οφείλονται σε υπαιτιότητά του.

5. Αν προκύψει ανάγκη τροποποίησης της μελέτης κατά την κατασκευή του έργου, ο μελετητής ύστερα από αίτημα του εργοδότη, υποχρεούται να διατυπώσει γνώμη, μέσα σε εύλογη προθεσμία, αναφορικά με το αν ενδείκνυται η τροποποίηση για λόγους οικονομικούς ή τεχνικούς. Για την τροποποίηση της μελέτης κατά την κατασκευή του έργου, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 1 του ν. 2229/1994.

6. Για τις υποχρεώσεις του αναδόχου εφαρμόζονται συμπληρωματικώς οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα.

Άρθρο 23 Προθεσμίες - Ποινικές ρήτρες

1. Σε κάθε σύμβαση του άρθρου 1 καθορίζεται συνολική προθεσμία για την περάτωση από τον ανάδοχο του αντικειμένου της σύμβασης και εφόσον απαιτείται και τμηματικές προθεσμίες. Η μη τήρηση των προθεσμιών με υπαιτιότητα του αναδόχου συνεπάγεται σε βάρος του και υπέρ του εργοδότη την επιβολή ποινικής ρήτρας, που υπολογίζεται ανά ημέρα καθυστέρησης. Το δικαίωμα του εργοδότη να κηρύξει τον ανάδοχο έκπτωτο δεν αποκλείεται.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται τα όρια των ποινικών ρήτρών και η διαδικασία επιβολής τους και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

2. Οι προθεσμίες της προηγούμενης παραγράφου μπορούν να παρατείνονται από τον εργοδότη, αν οι καθυ-

στερήσεις δεν οφείλονται σε αποκλειστική υπαιτιότητα του αναδόχου.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να συνεχίσει την εργασία του προς εκπλήρωση της παροχής του για επιπλέον διάστημα, όχι μεγαλύτερο του ενός τρίτου της συνολικής προθεσμίας που προβλέπεται από τη σύμβαση και πάντως όχι μικρότερο των τριών μηνών. Στη συνολική προθεσμία υπολογίζονται και οι παρατάσεις που χορηγήθηκαν μετά από αίτηση του αναδόχου μέσα στην αρχική συνολική προθεσμία και δεν οφείλονται σε αποκλειστική υπαιτιότητά του. Αν η καθυστέρηση είναι μεγαλύτερη από το ως άνω όριο, η παράταση μπορεί να χορηγηθεί ύστερα από αίτηση ή συναίνεση του αναδόχου, και μετά από σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου.

Άρθρο 24 Υπερημερία και υποχρεώσεις εργοδότη Λύση της σύμβασης

1. Σε περίπτωση υπερημερίας του εργοδότη ως προς την εκπλήρωση των συμβατικών ή των νόμιμων υποχρεώσεών του, ο ανάδοχος δικαιούται αποζημίωση, η οποία καθορίζεται με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 10.

2. Ο ανάδοχος δικαιούται να ζητήσει τη λύση της σύμβασης, εάν η καθυστέρηση που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητά του υπερβεί το χρονικό όριο που ορίζεται στα τρία πρώτα εδάφια της παραγράφου 2 του προηγούμενου άρθρου.

3. Δικαίωμα λύσης της σύμβασης έχει ο ανάδοχος και στην περίπτωση διακοπής της παροχής των υπηρεσιών του, συνεπεία εντολής ή υπερημερίας του εργοδότη, για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του τριμήνου, που αρχίζει από την κοινοποίηση της εντολής περί διακοπής ή προκειμένου περί διακοπής που οφείλεται σε υπερημερία του εργοδότη, από την ημέρα επίδοσης σε αυτόν από τον ανάδοχο δήλωσης για τη διακοπή των εργασιών.

4. Η προηγούμενη παραγραφος εφαρμόζεται και στην περίπτωση κατά την οποία η έναρξη της παροχής των υπηρεσιών, μετά από την υπογραφή της σύμβασης, καθυστέρησε περισσότερο από τρεις μήνες λόγω υπερημερίας του εργοδότη. Η σύμβαση μπορεί να ορίζει άλλο διάστημα.

5. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του άρθρου 22, της παραγράφου 2 του προηγούμενου άρθρου και των παραγράφων 2, 3 και 8 του παρόντος, οι συμβάσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 1 λύονται αυτοδικαίως, εφόσον παρέλθει ο χρόνος για τον οποίο συνάφθηκαν.

6. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του άρθρου 22, της παραγράφου 2 του προηγούμενου άρθρου και των παραγράφων 2, 3 και 7 του παρόντος, οι συμβάσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 1 λύονται με την παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης, όπως ορίζεται στο επόμενο άρθρο.

7. Σε περίπτωση σύμβασης εκπόνησης μελέτης που η εκπλήρωση της παροχής του αναδόχου προβλέπεται κατά στάδια, ο εργοδότης, εφόσον τούτο προβλέπεται από τη σύμβαση, δικαιούται να διακόψει τις εργασίες μετά από την ολοκλήρωση οποιουδήποτε σταδίου και να λύσει τη σύμβαση χωρίς αποζημίωση του αναδόχου. Σε περίπτωση λύσης της σύμβασης κατά τη διάρκεια εκπόνησης οποιουδήποτε σταδίου, ο ανάδοχος δικαιούται αποζημίωση για τις εργασίες ολοκλήρωσης του σταδίου που δεν εκτελέστηκαν, το ύψος της οποίας καθορίζεται με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 10.

8. Σε περίπτωση σύμβασης της παραγράφου 3 του άρθρου 1, ο εργοδότης, εφόσον τούτο προβλέφθηκε στην προκήρυξη, δικαιούται να διακόψει την παροχή των υπηρεσιών, καταβάλλοντας αποζημίωση, το ύψος της οποίας καθορίζεται με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 10.

9. Σε περίπτωση που ο ανάδοχος ασκήσει το δικαίωμα λύσης της σύμβασης σύμφωνα με τις παραγράφους 2, 3 και 4, η λύση της σύμβασης μπορεί να ματαιωθεί και η σύμβαση να συνεχιστεί, εφόσον αυτός συναινεί, με την επιφύλαξη του δικαιώματος αποζημίωσής του. Η αποζημίωση καθορίζεται ανάλογα με τις θετικές ζημίες του αναδόχου κατά το χρόνο της διακοπής ή καθυστέρησης έναρξης της σύμβασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο προεδρικό διάταγμα της επόμενης παραγράφου.

10. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομίας και Οικονομικών, καθορίζονται η αποζημίωση που δικαιούται ο ανάδοχος στις περιπτώσεις υπερημερίας του εργοδότη, λύσης ή διακοπής της σύμβασης και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 25

Παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης

1. Η παραλαβή της μελέτης στις συμβάσεις εκπόνησης μελετών πραγματοποιείται, μετά την έγκριση των σταδίων της μελέτης που περιλαμβάνει η σύμβαση, με απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής και με την έκδοση βεβαίωσης για τη συμμόρφωση του αναδόχου προς τις συμβατικές του υποχρεώσεις από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

2. Η παραλαβή της μελέτης επί συμβάσεων σύνθετων μελετών πραγματοποιείται με απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής, μετά την έγκριση των επί μέρους κατηγοριών και σταδίων μελετών που περιλαμβάνει η σύμβαση και μετά την έκδοση βεβαίωσης για τη συμμόρφωση του αναδόχου προς τις συμβατικές του υποχρεώσεις από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

3. Η προθεσμία μέσα στην οποία συντελείται η έγκριση και παραλαβή της μελέτης για τις συμβάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι τρεις μήνες από την υποβολή πλήρων των μελετών που προβλέπονται από τη σύμβαση. Για τις συμβάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2, η προθεσμία μέσα στην οποία συντελείται η έγκριση και παραλαβή είναι πέντε μήνες από την υποβολή πλήρων όλων των μελετών που προβλέπονται από τη σύμβαση.

4. Αν δεν γίνει παραλαβή μέσα στις προθεσμίες που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο, η μελέτη θεωρείται ότι έχει παραληφθεί εφόσον παρέλθουν δύο μήνες από την υποβολή αίτησης του αναδόχου για την παραλαβή. Η αίτηση αυτή μπορεί να υποβληθεί μετά την εκπνοή των προθεσμιών που προβλέπονται στην παράγραφο 3.

5. Επιτρέπεται, εφόσον δεν απαγορεύεται από τη σύμβαση, να παραληφθεί ύστερα από αίτηση του αναδόχου μελέτη αυτοτελούς τμήματος έργου που εκπονήθηκε ή επί μέρους κατηγορίας ή σταδίου αυτής.

6. Η παραλαβή του αντικειμένου των λοιπών συμβάσεων γίνεται όπως ορίζεται στις συμβάσεις αυτές.

Άρθρο 26

Εμπειρογνώμονες

1. Σε περιπτώσεις ειδικών ή μεγάλων έργων υποδομής

ή έργων στα οποία εφαρμόζονται μη διαδεδομένες ειδικές μέθοδοι μελέτης και κατασκευής, ιδίως σε θέματα ασφάλειας ή αντιμετώπισης και αποτροπής κινδύνου, κατά τα οριζόμενα πιο κάτω, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αναθέτει απευθείας σε έναν ή περισσότερους Εμπειρογνώμονες, με σύμβαση της παραγράφου 3 του άρθρου 1, την υποστήριξη των υπηρεσιών του εργοδότη. Αν η συμβατική αμοιβή ισούται ή υπερβαίνει το όριο υποχρεωτικής εφαρμογής του π.δ. 346/1998, απαιτείται να συντρέχουν και οι προϋποθέσεις των περιπτώσεων β' ή δ' της παρ. 3 του άρθρου 9 του διατάγματος αυτού.

2. Η αναγκαιότητα ανάθεσης τέτοιων καθηκόντων αποφασίζεται από την αναθέτουσα αρχή ύστερα από εισήγηση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου, στις εξής, ιδίως, περιπτώσεις:

α) Για έργα πολύ μεγάλης κλίμακας, η πολυπλοκότητα των οποίων απαιτεί την ιδιαίτερη υποστήριξη της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

β) Για εξειδικευμένα έργα, για τα οποία η διαθέσιμη εμπειρία είναι μικρή.

γ) Για έργα που εμφανίζουν σημαντικές αβεβαιότητες ή ιδιαιτερες κατασκευαστικές δυσχέρειες ή υψηλή επικινδυνότητα.

δ) Για έργα από τα οποία μπορεί να προκύψουν ιδιαίτερα σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

3. Εμπειρογνώμονες μπορούν να ορίζονται επιστήμονες εγνωσμένου κύρους και φήμης και μεγάλης εμπειρίας στις υπηρεσίες που αναθέτονται με τη σύμβαση, χωρίς να απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο που προβλέπεται στο άρθρο 5.

4. Η σύναψη της σύμβασης της παραγράφου 1 γίνεται μετά από απόφαση της αναθέτουσας αρχής. Κάθε σύμβαση με Εμπειρογνώμονα μπορεί να λυθεί οποτεδήποτε μονομερώς και αζημίως για τον εργοδότη. Με την απόφαση της αναθέτουσας αρχής μπορεί να ορίζεται ότι στην περίπτωση που αναθέτονται καθήκοντα Εμπειρογνώμονα σε περισσότερους, η γνώμη τους διατυπώνεται συλλογικά. Στην περίπτωση αυτή, ο σχετικός όρος τίθεται υποχρεωτικά και στη σύμβαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 27 Διοικητική επίλυση διαφορών

1. Ο Ανάδοχος μπορεί να υποβάλλει ένσταση κατά των πράξεων ή παραλείψεων της διευθύνουσας υπηρεσίας που απευθύνεται στην Προϊσταμένη Αρχή και κατατίθεται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

Η ένσταση ασκείται μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δεκαπέντε ημερών από την κοινοποίηση της πράξης ή τη συντέλεση της παράλειψης, εκτός αν σε ειδικές περιπτώσεις ορίζεται διαφορετικά στο νόμο αυτόν ή στα προεδρικά διατάγματα και τις υπουργικές αποφάσεις που εκδίδονται με εξουσιοδότησή του.

Η παράλειψη θεωρείται ότι συντελέσθηκε μετά την άπρακτη παρέλευση της τυχόν οριζόμενης στο νόμο ή τη σύμβαση ρητής προθεσμίας προς ενέργεια και, αν δεν ορίζεται συγκεκριμένη προθεσμία, μετά την άπρακτη παρέλευση τριμήνου από την υποβολή σχετικού αιτήματος του αναδόχου.

2. Η υποβολή της ένστασης μπορεί να γίνει και ηλεκτρονικώς σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του

v. 2672/1998 (ΦΕΚ 290 Α'), καθώς και ταχυδρομικώς. Στις περιπτώσεις αυτές για το εμπρόθεσμο της ένστασης λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία παραλαβής της.

3. Η Προϊσταμένη Αρχή υποχρεούται να εκδώσει την απόφασή της μέσα σε δύο μήνες από την υποβολή της ένστασης. Αν η ένσταση απορριφθεί εν μέρει ή στο σύνολό της ή αν παρέλθει άπρακτη η διμήνη προθεσμία, ο ανάδοχος μπορεί να ασκήσει αίτηση θεραπείας σε προθεσμία τριών (3) μηνών, από την κοινοποίηση της απόφασης ή από την άπρακτη πάροδο της διμήνου προθεσμίας. Η έκδοση ή κοινοποίηση απόφασης επί της ενστάσεως μετά την πάροδο της διμήνου προθεσμίας δεν μεταθέτει την έναρξη της ανωτέρω προθεσμίας για την άσκηση αίτησης θεραπείας.

Αίτηση θεραπείας ασκείται επίσης και κατά αποφάσεων, πράξεων ή παραλείψεων της Προϊσταμένης Αρχής ή του κυρίου του έργου, εφόσον με αυτές δημιουργείται για πρώτη φορά διαφωνία. Στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, δεν απαιτείται να προηγηθεί ένσταση και η τρίμηνη ανατρεπτική προθεσμία για την άσκηση της αίτησης θεραπείας αρχίζει από την κοινοποίηση της απόφασης ή της πράξης στον ανάδοχο. Για την προσβολή των παραλείψεων της Προϊσταμένης Αρχής ή του κυρίου του έργου εφαρμόζεται η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1.

4. Η αίτηση θεραπείας απευθύνεται στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή στον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό ή στο όργανο του εργοδότη, που με ειδική διάταξη είναι αρμόδιο να αποφαίνεται επί αιτήσεων θεραπείας και ασκείται με επίδοση από δικαστικό επιμελητή στον Υπουργό ή στο αρμόδιο για την έκδοση της απόφασης όργανο και κοινοποιείται μέσα στην ίδια προθεσμία στην Προϊσταμένη Αρχή.

5. Αίτηση θεραπείας μπορεί να ασκήσει και ο κύριος του έργου, εφόσον δεν είναι το Δημόσιο. Αν αρμόδιος να αποφανθεί σε αιτήσεις θεραπείας του αναδόχου είναι ο κύριος του έργου ή όργανό του, στις αιτήσεις θεραπείας που ασκούνται από τον κύριο του έργου αποφασίζει πάντοτε ο Υπουργός που ασκεί εποπτεία στον κύριο του έργου και αν δεν προβλέπεται εποπτεία, αποφασίζει ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

6. Αν η αναθέτουσα αρχή δεν είναι το Δημόσιο, αντίγραφο της αίτησης θεραπείας υποβάλλεται μέσα στις προθεσμίες της παραγράφου 3 και στον αντισυμβαλλόμενο, διαφορετικά η αίτηση θεραπείας θεωρείται ότι δεν ασκήθηκε. Πριν από την εξέταση της αίτησης θεραπείας καλείται αυτός που την άσκησε να προσκομίσει στο όργανο που είναι αρμόδιο για την έκδοση απόφασης τα στοιχεία που αποδεικνύουν την εμπρόθεσμη υποβολή της και στον αντισυμβαλλόμενό του. Ο αντισυμβαλλόμενος μέσα σε προθεσμία ενός μηνός μπορεί να υποβάλει στο όργανο που είναι αρμόδιο για την έκδοση απόφασης τις τυχόν αντιρρήσεις του στην αίτηση θεραπείας. Η παραλειψή υποβολής αντιρρήσεων δεν δημιουργεί τεκμήριο αποδοχής των όσων προβάλλονται στην ένσταση ή την αίτηση θεραπείας, τα οποία ο αντισυμβαλλόμενος μπορεί να αποκρούσει για πρώτη φορά στο Δικαστήριο.

7. Η απόφαση σε κάθε αίτηση θεραπείας εκδίδεται, ύστερα από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου, μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την άσκηση της αίτησης θεραπείας.

8. Αν απορριφθεί ρητώς η αίτηση θεραπείας, καθώς και αν δεν κοινοποιηθεί σ' αυτόν που την άσκησε απόφαση

μέσα στην προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου, δικαιούται αυτός που άσκησε την αίτηση θεραπείας να ασκήσει προσφυγή στο αρμόδιο δικαστήριο, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο επόμενο άρθρο.

9. Αν η αίτηση θεραπείας είναι εμπρόθεσμη, το όργανο που είναι αρμόδιο να αποφανθεί μπορεί να εκδώσει την απόφασή του και μετά από την πάροδο της προθεσμίας της παραγράφου 7, αλλά οπωσδήποτε όχι πέραν του έτους από τη λήξη αυτής, εφόσον δεν έχει συζητηθεί προσφυγή στο αρμόδιο δικαστήριο.

10. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, μπορούν να καθορίζονται τα στοιχεία που τυχόν συνοδεύουν την αίτηση θεραπείας, καθώς και τα θέματα που αναφέρονται στην εισαγωγή και εισήγηση της αίτησης θεραπείας για γνωμοδότηση στο Τεχνικό Συμβούλιο, στην κλήση και παράσταση του αιτούντος και των λοιπών ενδιαφερομένων ενώπιον του τεχνικού συμβουλίου, στην έκδοση και κατάρτιση της γνωμοδότησης του τεχνικού συμβουλίου και κάθε σχετικό θέμα.

Άρθρο 28 Δικαστική επίλυση διαφορών

Για τη δικαστική επίλυση των διαφορών που προκύπτουν μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών από την εκτέλεση των συμβάσεων του άρθρου 1, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 13 του v. 1418/1984 (ΦΕΚ 23 Α'), όπως ισχύουν κάθε φορά.

Αρμόδιο Δικαστήριο για την εκδίκαση των διαφορών αυτών είναι το διοικητικό ή πολιτικό εφετείο της Περιφέρειας στην οποία υπογράφηκε η σύμβαση. Παρέκταση της αρμοδιότητας δεν επιτρέπεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ - ΔΙΑΤΗΡΟΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ - ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 29 Μεταβατικές διατάξεις

1. Συμβάσεις που καταρτίστηκαν ή καταρτίζονται μετά από προκήρυξη ή απόφαση ανάθεσης, που δημοσιεύτηκε ή εκδόθηκε πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις που ισχυαν μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, με εξαίρεση τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ε' που εφαρμόζονται και για τις διαφορές που ανακύπτουν από την εκτέλεση των ανωτέρω συμβάσεων μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

2. Όπου σε κείμενες διατάξεις ή σε κανονισμούς φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 14 του v. 2190/1994, γίνεται παραπομπή σε διατάξεις του v. 716/1977 και στα προεδρικά διατάγματα και τις υπουργικές αποφάσεις που εκδόθηκαν σε εκτέλεσή του, η παραπομπή νοείται ότι γίνεται στις αντίστοιχες διατάξεις του νόμου αυτού και στα προεδρικά διατάγματα και τις υπουργικές αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του.

3. Μέχρι τη χορήγηση των νέων βεβαιώσεων (πτυχίων), όπως ορίζεται στο προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 5 του άρθρου 5, εξακολουθούν να ισχύουν οι βεβαιώσεις (πτυχία), που έχουν εκδοθεί, για κάθε συνέπεια.

4. Αιτήσεις εγγραφής και κατάταξης στο Μητρώο, κα-

θώς και επανάκρισης, εξετάζονται με βάση τις διατάξεις που ισχύουν κατά το χρόνο υποβολής τους, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά με το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 5.

Άρθρο 30 Διατηρούμενες και καταργούμενες διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, ο ν. 716/1977 (ΦΕΚ 295 Α') καταργείται με εξαίρεση τα άρθρα 3 έως και 10 αυτού, τα οποία καταργούνται με την έναρξη ισχύος του προεδρικού διατάγματος που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 5.

2. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού καταργείται κάθε αντίθετη γενική ή ειδική διάταξη.

Άρθρο 31

Στο άρθρο 15 του ν. 1221/1981 (ΦΕΚ 292 Α') προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Η επανέγκριση των σχεδίων αυτών, καθώς και τυχόν αναθεωρήσεων ή τροποποιήσεων τους που ακυρώθηκαν για την αιτία αυτή, γίνεται με την τήρηση των διαδικασιών και των προϋποθέσεων που ίσχυαν κατά την αρχική έγκρισή τους, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Για τις περιπτώσεις αυτές η εφαρμογή της παραγράφου 12 του άρθρου 43 του ν. 1337/1983 (ΦΕΚ 33 Α') γίνεται εφόσον προτάθει από τον οικείο Ο.Τ.Α..»

Άρθρο 32

1.α) Μετά την περίπτωση ε' της παραγράφου 2 του άρθρου 29 του ν. 2831/2000 (ΦΕΚ 140 Α'), όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 10 του ν. 3044/2002 (ΦΕΚ 197 Α'), προστίθεται περίπτωση στ' ως εξής:

«στ) Ο κατά τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 2052/1992, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2947/2001 (ΦΕΚ 228 Α') καθορισμός: i) υπόγειων χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων και των απαιτούμενων για την εξυπηρέτηση αυτών υπέργειων εγκαταστάσεων σε προβλεπόμενους από τα εγκεκριμένα σχέδια κοινόχρηστους χώρους, καθώς και σε χώρους κοινής ωφέλειας που ανήκουν στο Δημόσιο ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ii) υπόγειων διαβάσεων κάτω από κοινόχρηστους χώρους προκειμένου να εξυπηρετηθεί η διακίνηση πεζών και οχημάτων από και προς υπέργειους ή υπόγειους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων και iii) υπόγειων χώρων άλλων χρήσεων όπως υγιεινής, καταστημάτων αποθηκών κ.λπ. στους πιο πάνω κοινόχρηστους ή κοινωφελείς χώρους κατά τη δημιουργία υπόγειων χώρων στάθμευσης ή υπόγειων διαβάσεων.»

β) Στο πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 3 του άρθρου 29 του ν. 2831/2000, μετά τις λέξεις «και οικισμών» προστίθενται οι λέξεις «οι πολεοδομικές ρυθμίσεις της περίπτωσης στ' της προηγούμενης παραγράφου»,.

2. Στο τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου 9 του ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91 Α') προστίθενται τα εξής εδάφια:

«Κατ' εξαίρεση των ανωτέρω διατάξεων, ο χώρος στάθμευσης για την εξυπηρέτηση των επιβατών του Μετρό στο Σταθμό Βοτανικού (χώρος πρώην Σταθμού Κεραμεικού), που ανήκει κατά κυριότητα στο Δήμο Αθηναί-

ων, δύναται να παραχωρηθεί κατά χρήση και για ορισμένο χρόνο από το Δήμο Αθηναίων στην Εταιρεία ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε., μετά από απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου και σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους συμβάσεως που συνάπτεται για το σκοπό αυτόν.

Αν ο χώρος στάθμευσης κατασκευασθεί με κεφάλαια της Εταιρείας ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε., η διαχείριση, λειτουργία και εκμετάλλευσή του ασκείται από αυτήν ή από τρίτο στον οποίο αυτή αναθέτει την εκμετάλλευση, διαχείριση και λειτουργία, ύστερα από δημόσιο πλειοδοτικό διαγωνισμό, για όσο χρόνο συμφωνηθεί μεταξύ αυτής και του Δήμου Αθηναίων, στη συνεχεία δε η χρήση, εκμετάλλευση και διαχείριση του επανέρχεται υποχρεωτικά στο Δήμο Αθηναίων.

Σε περίπτωση που ο χώρος στάθμευσης κατασκευασθεί από την Εταιρεία ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. με τη διαδικασία της παραχώρησης δημόσιου έργου σε τρίτο, η χρήση, λειτουργία και εκμετάλλευσή του επιστρέφεται υποχρεωτικά στο Δήμο Αθηναίων, μετά τη λήξη του συμβατικού χρόνου παραχώρησης.

Ο χρόνος της παραχώρησης σε τρίτο δεν μπορεί να υπερβεί σε καμία περίπτωση το χρόνο της παραχώρησης της χρήσης του ακινήτου, που προβλέπεται στη σύμβαση μεταξύ του Δήμου Αθηναίων και της «ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.».

Άρθρο 33

1. Ολοκληρώνεται ο Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης στερεών αποβλήτων της Περιφέρειας Αττικής με την έγκριση ως κατάλληλων, θέσεων για εγκαταστάσεις ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, σύμφωνα με τους όρους και τα κριτήρια καταληλότητας που προβλέπονται από τις διατάξεις της υπ' αριθ. 114218/1997 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 1016 Β'), ως εξής:

A. Βόρεια – Ανατολική Αττική:

- α) Θέση «Μαύρο Βουνό» Γραμματικού
- β) Θέση «Τρύπες» Πολυδενδρίου

B. Νότια – Ανατολική Αττική:

- α) Θέση «Βραγόνι» Κερατέας - Λαυρεωτικής
- β) Θέση «Λατομείο Κυριακού» Κρωπίας

Γ. Δυτική Αττική:

- α) Θέση «Σκαλιστήρι» Φυλής - Α. Λιοσίων

Η θέση του «Λατομείου Μουσαμά», όπως αποτυπώνεται με διακεκομένη γραμμή στο τοπογραφικό διάγραμμα που συνοδεύει την παρούσα ρύθμιση, εγκρίνεται ως κατάλληλη για την υποδοχή των υπολειμμάτων από τις μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων της Δυτικής Αττικής.

β) Θέση «Μελετάνι» Μάνδρας

Δ. Νησιά Κύθηρα και Αντικύθηρα:

- α) Θέση «Λαχνός» Κυθήρων
- β) Θέση «Ποταμός» Κυθήρων
- γ) Θέση «Μύλοι» Αντικυθήρων

δ) Θέση «Κόκκινος Λάκος» Αντικυθήρων

Οι ανωτέρω θέσεις αποτυπώνονται με διακεκομένη ή συνεχόμενη κόκκινη γραμμή σε αντίστοιχα τοπογραφικά διάγραμματα κλίμακας 1:5.000 και σημειώνονται σε χάρτη κλίμακας 1:100.000, που θεωρήθηκαν από τον Προϊστάμενο του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας. Αντίγραφα των διαγραμμάτων και του χάρτη σε φωτοσημίκρυνση δημοσιεύονται με το νόμο αυτόν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Εκτός από τη θέση στον Ελαιώνα Αττικής, για την οποία έχουν εγκριθεί περιβαλλοντικοί όροι για την ίδρυ-

ση και λειτουργία Κεντρικού Σταθμού Μεταφόρτωσης με την από 1.11.2000 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας και της θέσης στο Σχιστό Κορυδαλλού, στην οποία έχει ιδρυθεί και λειτουργεί Κεντρικός Σταθμός Μεταφόρτωσης, εγκρίνονται ως κατάλληλες επιπλέον έξι θέσεις για την εγκατάσταση Κεντρικών Σταθμών Μεταφόρτωσης αποβλήτων στο ηπειρωτικό τμήμα της Περιφέρειας Αττικής, στις περιοχές: Ελληνικού – Αλίμου, Γλυφάδας, ΒΙΠΑ – Κηφισιάς, ΒΙΠΑ - Χαμομηλίου, Γουδίου, κόμβου Περιφερειακής Υμηττού – Καισαριανής, όπως αποτυπώνονται σε αντίστοιχα τοπογραφικά διαγράμματα κλίμακας 1:25.000 που θεωρήθηκαν από τον Προϊστάμενο του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας. Αντίγραφα των διαγραμμάτων σε φωτοσημίκρυνση δημοσιεύονται με το νόμο αυτόν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Για την πραγματοποίηση κάθε έργου ή δραστηριότητας που αφορά τη διαχείριση αποβλήτων στις θέσεις των προηγούμενων παραγράφων, απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 4 παρ. 2 του ν. 1650/1986. Η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων διενεργείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Πολιτισμού, Γεωργίας και Υγείας και Πρόνοιας και επέχει θέση έγκρισης κατά τις διατάξεις των άρθρων 45 και 58 του ν. 998/1979, καθώς και έγκρισης κατά τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3028/2002.

4. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής, που εκδίδεται μετά από γνώμη του Περιφερειακού Συμβουλίου, εγκρίνονται ως κατάλληλες θέσεις για την εγκατάσταση Τοπικών Σταθμών Μεταφόρτωσης.

5. Για την τροποποίηση του Περιφερειακού Σχεδιασμού Διαχείρισης στερεών αποβλήτων της Περιφέρειας Αττικής, όπως ολοκληρώνεται με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για την έγκριση και τροποποίηση των σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων.

6. Στις δύο ζώνες προστασίας που καθορίστηκαν με το π.δ. της 31.8/20.10.1978 (ΦΕΚ 544 Δ') επιτρέπεται η κατασκευή εγκαταστάσεων διάθεσης και διαχείρισης αποβλήτων, εφόσον αυτές εντάσσονται σε σχεδιασμό διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων.

7. Τα έργα και οι εγκαταστάσεις διαχείρισης και διάθεσης αποβλήτων θεωρούνται, για κάθε έννομη συνέπεια, έργα υποδομής ιδιαίτερης σημασίας. Επιτρέπεται η αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτων ή η σύσταση επ' αυτών εμπραγμάτων δικαιωμάτων για την εκτέλεση των έργων και των εγκαταστάσεων του προηγούμενου εδαφίου. Ο σκοπός αυτών των αναγκαστικών απαλλοτρίσεων θεωρείται δημόσιας ωφέλειας, χαρακτηρίζονται κατεπείγουσες και μείζονος σημασίας και κηρύσσονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας υπέρ του φορέα διαχείρισης αποβλήτων ή υπέρ του Δημοσίου και με δαπάνη του υπέρ ου η απαλλοτρίωση ή άλλου προσώπου που ορίζεται με την πράξη κήρυξης.

Οι διατάξεις των παραγράφων 2, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12 του άρθρου 6, των παραγράφων 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8 και 9 του άρθρου 7, των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 8 και των άρθρων 9, 10, 11, 12 και 13 του ν. 2730/1999, όπως ισχύουν κάθε φορά, εφαρμόζονται αναλόγως και στις

αναγκαστικές απαλλοτριώσεις ακινήτων που κηρύσσονται κατ' εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

8. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας μπορεί να τροποποιείται το σχέδιο διαχείρισης στερεών αποβλήτων με τον ορισμό άλλου ή άλλων Δήμων ή Συνδέσμων Δήμων και Κοινοτήτων ως φορέων διαχείρισης.

9. Αν ο φορέας διαχείρισης δεν προβαίνει στην υλοποίηση του σχεδίου διαχείρισης, μέσα στις προθεσμίες που ορίζονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, αρμόδιος φορέας για την υλοποίηση του σχεδίου καθίσταται η οικεία Περιφέρεια.

10. α) Για την εγκατάσταση μονάδων εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών και άλλων προϊόντων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2939/2001 (ΦΕΚ 179 Α'), εκτός από τις θέσεις που εγκρίνονται ως κατάλληλες με τα σχέδια διαχείρισης στερεών αποβλήτων, ως κατάλληλες θεωρούνται και οι θέσεις που εμπίπτουν σε περιοχές στις οποίες επιτρέπεται, από τις ισχύουσες κάθε φορά πολεοδομικές διατάξεις, η εγκατάσταση βιομηχανιών ή βιοτεχνικών μονάδων της ίδιας κατηγορίας με αυτή των μονάδων εναλλακτικής διαχείρισης.

β) Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 1650/1986 αντί «και περιφερειακό» τίθεται «ή περιφερειακό».

Άρθρο 34

1. Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης α' της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 3044/2002 (ΦΕΚ 197 Α'), εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται εκεί, μπορεί, εφόσον δεν προβλέπεται να παρέχεται στους ιδιοκτήτες των ακινήτων επιχορήγηση, να εκπονείται πρόγραμμα αποκατάστασης από τον οικείο Ο.Τ.Α.. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της υποπερίπτωσης αα' της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 3044/2002. Η μελέτη εγκρίνεται από τον οικείο Ο.Τ.Α. και επέχει θέση οικοδομικής άδειας για την εκτέλεση των εργασιών ανάπλασης, αποκατάστασης ή αισθητικής αναβάθμισης του κτιρίου, εφόσον η αρμοδιότητα για την έκδοση οικοδομικών αδειών ασκείται από τον Ο.Τ.Α..

2. Αποκλειστικά υπόχρεος για την καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών που αναλογούν στις εργασίες που εκτελούνται κατ' εφαρμογή των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου ή κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 3044/2002, μέχρι την 10.7.2004, είναι ο εργολάβος που αναλαμβάνει την εκτέλεσή τους.

3. α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, μπορεί να επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 2833/2000 (ΦΕΚ 150 Α'), καθώς και της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 2946/2001 (ΦΕΚ 224 Α'), η ανάρτηση διαφημίσεων επί των καλυμμάτων των ικριώμάτων σε κτίρια των οποίων οι όψεις ανακαινίζονται κατ' εφαρμογή προγράμματος αποκατάστασης και συντήρησης των όψεων κτιρίων. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και ο φορέας υπέρ του οποίου παρέχεται το δικαιώμα ανάρτησης και κάθε σχετικό θέμα. Το αντάλλαγμα που επιτυγχάνεται χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την κάλυψη των δαπανών απο-

κατάστασης σύμφωνα με όσα ορίζονται ειδικότερα στην ανωτέρω απόφαση.

β) Στην παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 732/1977 (ΦΕΚ 310 Α΄) αντί «10%» τίθεται «20%» και στο τέλος της παραγράφου προστίθενται οι λέξεις «καθώς επίσης για την κατασκευή έργων υποδομής».

4. Στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 1418/1984 (ΦΕΚ 180 Α΄) προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Για τα έργα που δημοπρατούνται από το Δήμο Αθηναίων μέχρι 10.7.2004, οι δημοπρασίες αυτές μπορούν να διεξάγονται κατά ημέρα Τετάρτη και Παρασκευή και ώρα 11 π.μ.. Αν για οποιονδήποτε λόγο δεν διενεργηθεί δημοπρασία την ημέρα που ορίζεται, διενεργείται σε άλλη ημέρα Τετάρτη ή Παρασκευή αντίστοιχα, την ίδια ώρα.»

Άρθρο 35

1. α) Μετά το πρώτο εδάφιο του άρθρου 9 του ν. 1807/1988 (ΦΕΚ 208 Α΄) προστίθενται εδάφια και αντίκαθίσταται το τελευταίο εδάφιο του άρθρου, ως εξής:

«Επίσης από τις εκτάσεις του προσφυγικού συνοικισμού του Δήμου Δραπετσώνας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Πειραιά, που περιήλθαν στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου δυνάμει των με αριθμό 38.664/1.4.1927 (ΦΕΚ 32 Β΄) και 48. 923/28.5.32 (ΦΕΚ 52 Β΄) αποφάσεων απαλλοτριώσεων και κατά χρήση στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, παραχωρούνται οικόπεδα χωρίς αντάλλαγμα κατά χρήση και διαχείριση, στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, για την εφαρμογή προγράμματος στεγαστικής αποκατάστασης των 150 οικογενειών της περιοχής Αγίου Διονυσίου Δραπετσώνας, των οποίων οι ιδιοκτησίες υπέστησαν σοβαρές ζημιές από το σεισμό που έπληξε στις 9 Σεπτεμβρίου 1999 περιοχές και του πιο πάνω Δήμου και κριθηκαν επικινδύνως ετοιμόρροπες, στα πλαίσια του, από τον Οκτώβριο 2002, πρωτοκόλλου συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του Δήμου Δραπετσώνας.

Τα παραχωρούμενα οικόπεδα εμφαίνονται με αριθμούς 2, 3, 4 και 5 Ο.Τ. Α΄. και 1,2,3,4,5 και 6 Ο.Τ. Β΄. στα με αριθμούς 6.976/6.10.2000 και 2902/8.4.1947 αντίστοιχα διαγράμματα της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων διενεργούνται οι παραχωρήσεις των εκτάσεων των προηγούμενων εδαφίων και καθορίζονται οι λεπτομέρειές τους.»

β) Η έκδοση των οικοδομικών αδειών για την ανέγερση των νέων πολυκατοικιών του προγράμματος της προηγούμενης περίπτωσης γίνεται από την Υπηρεσία Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (Υ.Α.Σ.) της Γενικής Γραμματείας Δημόσιων Έργων.

γ) Τα ποσοστά ιδιοκτησίας επί των οικοπέδων που βρίσκονται οι κατεδαφιστέες οικοδομές των σεισμοπλήκτων της περιοχής που αναφέρεται στο δεύτερο και τρίτο εδάφιο του άρθρου 9 του ν. 1807/1988, όπως συμπληρώνεται με το άρθρο αυτό, οι οποίοι θα υπαχθούν στο πρόγραμμα της στεγαστικής συνδρομής, μεταβιβάζονται στο Ελληνικό Δημόσιο, άνευ χρηματικού ανταλλάγματος, κατά κυριότητα και κατά χρήση και διαχείριση στη Γενική Γραμματεία Δημόσιων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων με μονομερή δήλωση των δικαιούχων ενώπιον συμβολαιογρά-

φου, η οποία θα μεταγραφεί νόμιμα με φροντίδα τους στο οικείο υποθηκοφυλακείο. Τα τέλη και δικαιώματα γενικώς των συμβολαιογράφων, του υποθηκοφύλακα και τρίτων ορίζονται στο μισό των ισχύοντων κατά τις γενικές διατάξεις.

δ) Για την απόδειξη της κυριότητας και των λοιπών εμπράγματων δικαιωμάτων όσων θα υπαχθούν στο πρόγραμμα της περίπτωσης α΄, εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις περί αποκαταστάσεως σεισμοπλήκτων.

ε) Σε περίπτωση άρνησης κάποιων ιδιοκτητών ή εμπράγματων δικαιούχων των σεισμοπληκτών οικοδομών, να παραχωρήσουν εκούσια τα δικαιώματά τους στο Ελληνικό Δημόσιο, κηρύσσεται αναγκαστική απαλλοτρίωση με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, υπέρ του Δημοσίου, θεωρουμένου του παρόντος σκοπού ως δημόσιας αφέλειας και επιτρεπομένης της επίταξης των ακινήτων μετά την κήρυξη και πριν τη συντέλεση της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, με καταβολή αποζημίωσης για απώλεια τυχόν εσόδων, με πρακτικό που θα συνταχθεί από τριμελή επιτροπή, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Προϊστάμενου της Υ.Α.Σ. και απαρτίζεται από υπαλλήλους της πιο πάνω Υπηρεσίας. Κατά του πρακτικού της άνω επιτροπής χωρεί ανακοπή ενώπιον του Μονομελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου εντός τριάντα ημερών από την κοινοποίησή του στους ενδιαφερομένους και η προς τούτο προθεσμία, όπως και η άσκηση της, δεν έχουν αναστατωτικό αποτέλεσμα.

2. Στην παρ. 6 του άρθρου 15 του ν. 1418/1984 (ΦΕΚ 23 Α΄), όπως προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 2229/1994 (ΦΕΚ 138 Α΄), καθώς και στην παρ. 3 του άρθρου 2 του π.δ. 278/1999 (ΦΕΚ 232 Α΄), αντί των λέξεων «τα είκοσι πέντε εκατομμύρια (25.000.000) δραχμές» και «τα 25.000.000 δρχ.» αντίστοιχα, τίθενται οι λέξεις «το ποσό του ενάμισι εκατομμυρίου (1.500.000) ευρώ».

3. α) Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 9 του ν. 3044/2002 (ΦΕΚ 197 Α΄), αντί των λέξεων «υποπαρ. 2 Ζώνη Β» τίθενται οι λέξεις «υποπαρ. 1 Ζώνη Α».

β) Στο τέλος της παρ. 7 του άρθρου 9 του ν. 3044/2002 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι όροι δόμησης του Σταδίου καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ύστερα από γνώμη του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Αθήνας (Ο.Ρ.Σ.Α.)».

γ) Επιτρέπεται η ανέγερση του 3ου Γυμνασίου Αγ. Βαρβάρας εντός της Ζώνης Β του άρθρου 21 του ν. 2742/1999 (ΦΕΚ 207 Α΄) και έναντι του Ο.Τ. 693 του Δήμου Αγίας Βαρβάρας. Οι όροι δόμησης καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ύστερα από γνώμη του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Αθήνας (Ο.Ρ.Σ.Α.).

Άρθρο 36 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει οκτώ (8) μήνες από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με εξαίρεση τα άρθρα 31 έως και 35, των οποίων η ισχύς αρχίζει από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα,

2003

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΧΡ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Θ. ΤΖΩΡΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Κ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ